

300 CAPUT TERTIUM DE MOTU PYCNITI

Ponatur celeritas in C debita altitudinai b et celeritas in M altitudinai o. Potentia corpus peritura deortum trahens fit = s; et resistentia = s. Fiat super parte A M C descensus, erit ex natura descensus d ϕ = -g d s + $\frac{d s^2 \phi}{\sqrt{k}}$ = - $\frac{s^2 d \phi}{\sqrt{k}}$ + $\frac{d s^2 \phi}{\sqrt{k}}$. Ponatur $\frac{\sqrt{k}}{2} = \frac{a}{2}$, erit $\phi = \frac{h s^2}{a^2}$ et d $\phi = \frac{2 h s d s}{a^2}$; unde de fit $2 h u d u = -g a d s + a u d s$, quae aequatio ita debet integrari ut factio s = 0 fiat u = $\frac{a \phi}{\sqrt{k}}$. Pro altentia vero super arcu C N haec habetur aequatio $2 h u d u = -g a d s - a u d s$. Ponatur u = p s; habebitur pro descensu $2 k p^2 d s + 2 k p s^2 d p = -g a s d s + a p s d s$; seu $\frac{2 k p d p}{s} + \frac{2 k p^2 d s}{s} = \frac{2 h a d s}{s} + \frac{2 h a p d s}{s}$. Hinc fit integrando $1 s = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}} = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k p - a^2 \sqrt{k}} = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$; seu I C = $1(a^2 \phi^2 + \frac{1}{2} \phi - \frac{g a \phi}{2 \sqrt{k}}) + \frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}}$. Ponatur s = 0, et $\phi = b$ fiet I C = $1 a^2 b^2 k$; hinc fiet $\frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}} = \frac{2 h a^2 b^2 k - 2 h a b}{4 k b - a^2 \sqrt{k}}$. In altera vero curvae parte C N pro altentia curvaporis posito C N = s habebitur haec aequatio $\frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}} = \frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}}$. Si altitudo celeritati maxime, quae fit in O, debita dicatur e, erit C O = $\frac{e \sqrt{k}}{a}$, atque e = b. $(\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k} - \frac{3 g a k}{5 g a k}) \frac{1}{\sqrt{k}} - \frac{3 g a k}{5 g a k}$. Haec autem aequationes locum non habent; nisi sit $a^2 > 5 g a k$, seu $k < \frac{5 g a k}{a^2}$.

SPEER

$k < \frac{5 g a k}{a^2}$. et quadr esse k = $\frac{a d p}{4 k} = \frac{4 k (p - \frac{a}{\sqrt{k}})}{4 k} = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$. tur I C = $\frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$. quam esse deb in puncto ginnarium ceperit Ad motu ex puncto l - a f + colligatur Maxima $k \phi = \frac{a d p}{4 k}$ Er $\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k} - \frac{3 g a k}{5 g a k}$ debent a quibus ascensus initiali $\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k} - \frac{3 g a k}{5 g a k}$.

OTV PYCNITI

altitudinai b et celeritas corpus peritura deortum trahens fit = s; et resistentia = s. Fiat super parte A M C descensus, erit ex natura descensus d ϕ = -g d s + $\frac{d s^2 \phi}{\sqrt{k}}$ = - $\frac{s^2 d \phi}{\sqrt{k}}$ + $\frac{d s^2 \phi}{\sqrt{k}}$. Ponatur $\frac{\sqrt{k}}{2} = \frac{a}{2}$, erit $\phi = \frac{h s^2}{a^2}$ et d $\phi = \frac{2 h s d s}{a^2}$; unde de fit $2 h u d u = -g a d s + a u d s$, quae aequatio ita debet integrari ut factio s = 0 fiat u = $\frac{a \phi}{\sqrt{k}}$. Pro altentia vero super arcu C N haec habetur aequatio $2 h u d u = -g a d s - a u d s$. Ponatur u = p s; habebitur pro descensu $2 k p^2 d s + 2 k p s^2 d p = -g a s d s + a p s d s$; seu $\frac{2 k p d p}{s} + \frac{2 k p^2 d s}{s} = \frac{2 h a d s}{s} + \frac{2 h a p d s}{s}$. Hinc fit integrando $1 s = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}} = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$; seu I C = $1(a^2 \phi^2 + \frac{1}{2} \phi - \frac{g a \phi}{2 \sqrt{k}}) + \frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}}$. Ponatur s = 0, et $\phi = b$ fiet I C = $1 a^2 b^2 k$; hinc fiet $\frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}} = \frac{2 h a^2 b^2 k - 2 h a b}{4 k b - a^2 \sqrt{k}}$. In altera vero curvae parte C N pro altentia curvaporis posito C N = s habebitur haec aequatio $\frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}} = \frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}}$. Si altitudo celeritati maxime, quae fit in O, debita dicatur e, erit C O = $\frac{e \sqrt{k}}{a}$, atque e = b. $(\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k} - \frac{3 g a k}{5 g a k}) \frac{1}{\sqrt{k}} - \frac{3 g a k}{5 g a k}$. Haec autem aequationes locum non habent; nisi sit $a^2 > 5 g a k$, seu $k < \frac{5 g a k}{a^2}$.

SPEER DATA LINEA IN MEDIO RES. 300

$k < \frac{5 g a k}{a^2}$. Nam si $k > \frac{5 g a k}{a^2}$ aequationes a I ponatur s et quadratura circuli simul pendebunt. Ponamus esse $k = \frac{a^2}{5}$, eritque $\frac{d \phi}{\sqrt{k}} = \frac{-d p}{\sqrt{k}}$. $\frac{a d p}{4 k} = \frac{4 k (p - \frac{a}{\sqrt{k}})}{4 k} = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$. Integrando ergo probabit $1 s = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$. Hinc fit $1 s = I C - \frac{1}{2} (p^2 - \frac{a p}{s} + \frac{g a}{2 s}) + \frac{2 h a^2 s - 2 h a p}{4 k p - a^2 \sqrt{k}}$. Apparet, hinc in descensu celeritatem minus esse posse = a, semper enim $\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}}$ minus quam esse debet quam s. Hoc ergo casu, si celeritas in puncto C sit realis descensus initium sit in ginnarium. Quare ubicunque corpus descensum in ceperit celeritas in puncto infimo C erit = 0. Ad motum igitur investigandum si descensus sit ex puncto dato E, inestque C E = f, erit I C = $1(a^2 \phi^2 + \frac{1}{2} \phi - \frac{g a \phi}{2 \sqrt{k}}) + \frac{2 h a^2 \phi^2 - 2 h a \phi}{4 k \phi - a^2 \sqrt{k}}$. Ex quo intelligitur semper esse debere $\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}}$, quomobrem ad puncto C ubi s = 0 debet quoque esse = 0. Maxima celeritas, quae fit in O habetur ponendo $k \phi = \frac{a d p}{4 k}$ Er $\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k} - \frac{3 g a k}{5 g a k}$ debent a quibus ascensus initiali in C altitudinai b debita ascendat; motus $\frac{1}{4 k} - \frac{a^2}{a^2 \sqrt{k}} + \frac{1}{4 k} - \frac{3 g a k}{5 g a k}$. Pp. 3. hinc

hac aequatione exprimitur $l \sqrt[4]{\frac{4k^2+1}{4k^2-1}} = \frac{2}{\sqrt{4k^2-1}}$, ex qua patet esse $s+4 \sqrt{k^2} < 4 \sqrt{kb}$ et $\sqrt{\psi} < \sqrt{b} \frac{1}{\sqrt{k}}$. Totus arcus ascensus CN reperitur faciendo $\psi=0$, tumque erit $l \sqrt[4]{\frac{1}{4k^2}} = -1$, seu $CN = \frac{1}{2\sqrt{k}}$. Si est $k < \frac{1}{4}$, quem casum iam tractauimus, resistentia adhuc sit maior, quambrem multo magis celeritas in C erit $=0$, si quidem descensus ex puncto dato fiat; atque pro data celeritate in C initium descensus erit imaginarium. Quambrem aequatio quam pro descensu dedimus est imaginaria, nisi constans determinetur ex dato descensus initio. Sit igitur arcus $CE=f$, erit $lC = lga \sqrt[4]{\frac{1}{k - \sqrt{k^2 - 8gan}}}$ / $\frac{1}{1 - \sqrt{k^2 - 8gan}}$ factoque $s=0$ erit $l \frac{2a}{\sqrt{k^2 - 8gan}}$ / $\frac{1}{1 - \sqrt{k^2 - 8gan}}$ si ψ non esset $=0$, nam si ψ est $=0$ haec aequatio non valet. Apparet autem hanc aequationem contradictionem continere, quia $a \psi$ maius esse deberet quam $8ff$ seu $\psi > \frac{8ff}{a}$ posito s pro f . At est $\frac{8ff}{a} = 2x$ atque ita esset $\psi > 2gx$, quod est absurdum, nam in vacuo est tantum $\psi = gx$, atque in medio resistente adhuc minor esse debet. Pro ascensu autem inferunt aequatio inuenta atque ex ea totus arcus ascensus CN reperitur faciendo $\psi=0$, quo posito pro-

SUPER 1 MOTU PVNCTI

uestigandi atque quantitates vicique ribus subbit quae aequatione $q \frac{dq}{q} + \frac{k^2}{2k} = B^2$ + ubi $A.f. \frac{2}{k}$ valere debet $lC = lga \sqrt[4]{\frac{1}{k}}$ factoque $s=0$ erit $l \frac{2a}{\sqrt{k}}$ non valet. Apparet contradictionem continere, quia $a \psi$ maius esse deberet quam $8ff$ seu $\psi > \frac{8ff}{a}$ posito s pro f . At est $\frac{8ff}{a} = 2x$ atque ita esset $\psi > 2gx$, quod est absurdum, nam in vacuo est tantum $\psi = gx$, atque in medio resistente adhuc minor esse debet. Pro ascensu autem inferunt aequatio inuenta atque ex ea totus arcus ascensus CN reperitur faciendo $\psi=0$, quo posito pro-

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 303

uestigandi; quia enim in his resistentia est minor, atque quantumvis parua assumi potest, oscillationes vicique perferri poterunt. Factis ergo superioribus substitutionibus habemus $\frac{-ds}{s} = \frac{p dp}{p^2 - \frac{a^2}{2k} + \frac{k^2}{2k}}$ quae aequatio posito $q = p - \frac{a}{k}$ abit in hanc $\frac{dq}{q} + \frac{k^2}{2k} - \frac{a^2}{2k} = B^2$, quae est quantitas affirmatiua, eritque $lC - l s = l \sqrt{(q^2 + B^2) + \frac{a}{k} \int \frac{dq}{q^2 + B^2} = l \sqrt{(q^2 + B^2) + \frac{a}{k} \int \frac{dq}{q^2 + B^2}}$ ubi $A.f. \frac{2}{k}$ est arcus circuli cuius tangens est $\frac{q}{B}$ existente sinu toto $= 1$. Restituito autem pro q valore debito erit $lC = l \sqrt{(a^2 \sqrt{k} - a s \sqrt{\psi} + g s^2 + B^2) + \frac{a}{k} A.f. \frac{2a \sqrt{k} - a s \sqrt{\psi}}{4Bk}}$. Ponatur ad lC designandum $s=0$ et $\psi = b$, erit $lC = l \sqrt{2ab \sqrt{k} + \frac{a}{k} A.f. \frac{2a \sqrt{k}}{4Bk}}$. Pro ascensu vero per arcum CN inuenitur $l \sqrt{\frac{2ab \sqrt{k}}{1 - 2s \sqrt{k} + s^2 \psi} + \frac{a}{k} A.f. \frac{2a \sqrt{k}}{4Bk}}$. Postea nunc $\psi = 0$ prodit integer arcus descensus MC ex hac aequatione $l \sqrt{\frac{2ab}{k}} = \frac{a}{k} A.f. \frac{2a}{4Bk}$ $l \sqrt{\frac{b}{k}}$. Arque totus arcus ascensus CN inuenitur ex hac aequatione $l \sqrt{\frac{2ab}{k}} = \frac{a}{k} A.f. \frac{2a}{4Bk}$ $l \sqrt{\frac{b}{k}}$. Ex his aequationibus quamquam videantur arcus ascensus et descensus inter se aequales; tamen sunt inaequales; dantur enim infiniti arcus quorum tangens est eadem $\frac{2ab}{k}$, atque pro ascensu alius accipi debet alius prodessentia. Atque cum

cum infini detur arcus tangens $\frac{4B}{a}$, quilibet eorum ad propositum accommodari potest. His enim sumtis arcibus in ordine procedunt successiue omnes arcus tam ascensus quam descensus, quam diu corpus oscillatione peragitur; nam quia aequatio inuenta est generalis ea omnia loca offendere debet, in quibus corporis oscillantis celeritas vngquam est = 0. Quare in hac resistentia hypothesi hoc habetur commodum, quod statim pro qualibet oscillatione centesima v. gr. arcus tam descensus quam ascensus possit desiniri. Sit arcus D cuius tangens est $\frac{4B}{a}$, et posita ratione diametri ad peripheriam $\pi : \pi$, erit eadem tangens $\frac{4B}{a}$ omnium horum arcuum D; $\pi + D$; $2\pi + D$; $3\pi + D$; etc. Pro arcu descensus nunc primae oscillationis MC sumi debet arcus D, erique $\frac{2B}{a}$ seu abscissa arcus MC = $\frac{2B}{a}$. Abscissa autem arcus ascensus sequentis seu abscissa arcus descensus secundae semioscillationis erit $\frac{2B}{a}$. Similiter modo abscissa arcus descensus in tertia semioscillatione erit $\frac{2B}{a}$. Arque generatim abscissa arcus descensus in oscillatione quae indicatur per $\pi + x$ est $\frac{2B}{a}$, quae simul est abscissa arcus ascensus in oscillatione quae indicatur numero n . Quod ad tempora oscillationum attinet, ea sequenti propositioni referuamus. Q.E.D.

Co-

SUPER I

MOTU PUNCTI

574. Solum non corpus ad $\frac{2B}{a}$. Arque expr quia negat

575. quentem

576. fiffurum isforum det a celi

577. haec ratio

577. ynnun. se g- π eric que ideo Tom. II.

curis $\frac{4B}{a}$, quilibet

574. Solum non corpus ad $\frac{2B}{a}$. Arque expr quia negat

575. quentem

576. fiffurum isforum det a celi

577. haec ratio

577. ynnun. se g- π eric que ideo Tom. II.

Corollarium I.

574. Nisi ergo fuerit $k > \frac{2B}{a}$, oscillationes abfolui non possunt; quia subito primo descensu corpus ad quietem redigitur, si vel $k < \frac{2B}{a}$ vel $k = \frac{2B}{a}$. At si $k > \frac{2B}{a}$ oscillationes perpetuo durabunt quia expressio $\frac{2B}{a} e^{-\frac{2B}{a}(\pi + D)}$ neque euanescere neque negativa fieri potest.

Corollarium 2.

575. Arcus descensus se habet ad arcum sequentem ascensus in data ratione; est enim abscissurum ratio $\frac{2B}{a} e^{-\frac{2B}{a}(\pi + D)}$ ad $\frac{2B}{a} e^{-\frac{2B}{a}(\pi + D)}$, ideoque isforum arcuum x ad $e^{-\frac{2B}{a}x}$, quae ratio non pendet a celeritate data V/h .

Corollarium 3.

576. Arque simili modo arcus descensus primae semioscillationis ad arcum ascensus semioscillationis numero n indicatae datam habet rationem, est enim haec ratio: $\pi + x$ ad x . Quare si numerus semiooscillationum duplo fit maior aae ratio fit duplicata.

Corollarium 4.

577. Arcus descensus quocunque semiooscillationum, se insequentiam constituent progressionem ynnun. se insequentiam constituent progressionem g- π ericam decrecentem in ratione x ad $e^{-\frac{2B}{a}x}$. Arque ideo integri etiam arcus semiooscillationibus descripsi

Co-

Q9

scripsi

scripti erunt in progressionne geometrica eiusdem denominatoris.

Scholion I.

578. Quia autem pro D infiniti arcus accipi possunt, quo appareat quinam ex his pro arcu descensus accipi debeat; sumo casum quo $h = \frac{a}{2}$, atque arcus ascensus $= \frac{1}{2} \sqrt{\frac{a}{b}}$; seu eius abscissa $= \frac{a}{2} e^{-\frac{a}{2b}}$. Hoc autem casu est $B = 0$ atque abscissa arcus ascensus $= \frac{b}{2} e^{-\frac{a}{2b}}$. Debet ergo esse $\frac{a(\pi + D)}{2bk} = 2$ et $\pi + D = \frac{4bk}{a} = a$. Est vero $\frac{4bk}{a}$ tangens arcus $\pi + D$, et cum $\frac{4bk}{a}$ sit $= 0$, debet $\pi + D$ esse $= 0$. Ex quo intelligitur $\pi + D$ esse minimum arcum tangenti $\frac{4bk}{a}$ respondentem. Dicitur ergo minimus arcus tangenti $\frac{4bk}{a}$ respondens b , erit $D = E - \pi$. Quocirca in prima semioffillatione erit abscissa arcus descensus $= \frac{b}{2} e^{-\frac{a(\pi - E)}{2bk}} = \frac{MC^2}{2a}$, ideoque ipse arcus $MC = \frac{a(\pi - E)}{4bk} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$. Ponatur $\frac{4bk}{a}$ seu tangens arcus $E = \tau$, erit arcus descensus primae semioffillationis $= e^{-\frac{\pi - E}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$. Arcus ascensus primae semioffillationis $= e^{-\frac{\pi - E}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$. Arcus descensus secundae semioffillationis $= e^{-\frac{\pi - E}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$. Arcus ascensus in semioffillatione $\frac{1}{2}$ quae indicatur numero $n - 1$ erit $= e^{-\frac{\pi - E}{\tau}}$ quae est simul arcus ascensus in semioffillatione numero n indicata. Progressionis geometricae ergo, quam hi arcus ascensus constituunt, denominator est $e^{-\frac{\pi - E}{\tau}}$.

Co-

579

celeritas enim in cur, celeritas ascensus $= e^{-\frac{\pi - E}{\tau}}$ Celeritas bus succ consistit

580. oscillati sent, c mnam p $= e^{-\frac{2\pi - E}{\tau}}$

581. fat ex descens tas in 582. rit qua

Co-

579. Ex his etiam in qualibet semioffillatione celeritas in puncto infimo C potest defini. Sit enim in semioffillatione, quae numero n indicatur, celeritas in C debita altitudini β , erit arcus ascensus $= e^{-\frac{\pi}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$, qui aequalis esse debet ipsi $e^{-\frac{E - (n-1)\pi}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$. Hinc sit $\sqrt{\beta} = e^{-\frac{(n-1)\pi}{\tau}} \sqrt{b}$. Celeritates ergo in puncto C in semioffillationibus successivis progressionem geometricam quoque constituunt cuius denominator est $e^{-\frac{\pi}{\tau}}$.

Corollarium 6.

580. Si n ponatur numerus negativus semioffillationes, quae ante primam factae esse possent, cognoscuntur. Vt in semioffillatione primam praecedente arcus descensus esse debuisset $= e^{-\frac{2\pi - E}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$.

Corollarium 7.

581. Si in prima semioffillatione descensus fat ex puncto cycloidis supremo A, erit arcus descensus $= a$. Quare est $\sqrt{\frac{2ab}{E}} = e^{-\frac{\pi - E}{\tau}}$ et celeritas in puncto infimo C seu \sqrt{b} erit $e^{-\frac{E - \pi}{\tau}} \sqrt{\frac{2ab}{E}}$.

Corollarium 8.

582. Si resistentia fere evanescat, seu k fuerit quantitas vehementer magna erit $B = \sqrt{\frac{2ab}{E}}$ et $\tau =$

$r = \frac{4\sqrt{k}}{v^2} = \frac{2\sqrt{2k}}{v^2}$. Cum igitur sit r valde magnum erit $E = \frac{\pi}{2}$, atque arcus descensus primae semioffillationis $= \frac{\pi}{2} \sqrt{\frac{2ab}{g}} = (1 + \frac{\pi}{2}) \sqrt{\frac{2ab}{g}}$ et arcus ascensus $= (1 - \frac{\pi}{2}) \sqrt{\frac{2ab}{g}}$.

Scholion 2.

§53. Ex solutione huius propositionis inter cetera intelligi potest, quanta circumspeditione saepe opus sit ad conclusiones ex aequationibus deducendas. Nam in casu $k > g^2$, aequationes quas pro descensu et ascensu invenimus ita sunt comparatae, ut ex iis sequi videatur arcum ascensus aequalem esse arcui descensus; nam facto $v = 0$ ex veritate aequatione prodit $\frac{E^2}{2ab} = \frac{(a - \sqrt{a^2 - 8g^2k}) \sqrt{a^2 - 8g^2k}}{(a + \sqrt{a^2 - 8g^2k}) \sqrt{a^2 - 8g^2k}}$. Arque hoc ita se quoque haberet, nisi descensus necessario faceret $b = 0$. Posito autem $b = 0$, nullus datur ascensus et aequatio pro descensu profus est immutanda. Quare nisi ex casu quo $k = g^2$ advertissemus b esse $= 0$, difficulter ex aequatione veritas cognosci potuisset. Idem quoque accidit, ubi in eadem hypothese $k < g^2$ descensu ex dato puncto facto celeritatem in puncto C investigamus, posito enim $s = 0$, aequatio ad absurdum deduxit. Ita enim est comparata illa aequatio, ut facta $s = 0$ non offendat esse quoque $v = 0$, etiam si reuera sit $v = 0$; si enim tantum termini sunt neglecti, in quibus reperiebatur s , cum reliqui continentur eodem iure negligi

SYPE

MOTU PUNCTI

negligi $v = 0$ sequitur est est quibus facile.

fit r valde magnum enus primae semioffillationis $= \frac{\pi}{2} \sqrt{\frac{2ab}{g}}$ et arcus

2.

propositionis inter circumspeditione saepe ex aequationibus deducendas. Nam in casu $k > g^2$, aequationes quas pro descensu et ascensu invenimus ita sunt comparatae, ut ex iis sequi videatur arcum ascensus aequalem esse arcui descensus; nam facto $v = 0$ ex veritate aequatione prodit $\frac{E^2}{2ab} = \frac{(a - \sqrt{a^2 - 8g^2k}) \sqrt{a^2 - 8g^2k}}{(a + \sqrt{a^2 - 8g^2k}) \sqrt{a^2 - 8g^2k}}$. Arque hoc ita se quoque haberet, nisi descensus necessario faceret $b = 0$. Posito autem $b = 0$, nullus datur ascensus et aequatio pro descensu profus est immutanda. Quare nisi ex casu quo $k = g^2$ advertissemus b esse $= 0$, difficulter ex aequatione veritas cognosci potuisset. Idem quoque accidit, ubi in eadem hypothese $k < g^2$ descensu ex dato puncto facto celeritatem in puncto C investigamus, posito enim $s = 0$, aequatio ad absurdum deduxit. Ita enim est comparata illa aequatio, ut facta $s = 0$ non offendat esse quoque $v = 0$, etiam si reuera sit $v = 0$; si enim tantum termini sunt neglecti, in quibus reperiebatur s , cum reliqui continentur eodem iure negligi

negligi $v = 0$ sequitur est est quibus facile.

propositionis inter circumspeditione saepe ex aequationibus deducendas. Nam in casu $k > g^2$, aequationes quas pro descensu et ascensu invenimus ita sunt comparatae, ut ex iis sequi videatur arcum ascensus aequalem esse arcui descensus; nam facto $v = 0$ ex veritate aequatione prodit $\frac{E^2}{2ab} = \frac{(a - \sqrt{a^2 - 8g^2k}) \sqrt{a^2 - 8g^2k}}{(a + \sqrt{a^2 - 8g^2k}) \sqrt{a^2 - 8g^2k}}$. Arque hoc ita se quoque haberet, nisi descensus necessario faceret $b = 0$. Posito autem $b = 0$, nullus datur ascensus et aequatio pro descensu profus est immutanda. Quare nisi ex casu quo $k = g^2$ advertissemus b esse $= 0$, difficulter ex aequatione veritas cognosci potuisset. Idem quoque accidit, ubi in eadem hypothese $k < g^2$ descensu ex dato puncto facto celeritatem in puncto C investigamus, posito enim $s = 0$, aequatio ad absurdum deduxit. Ita enim est comparata illa aequatio, ut facta $s = 0$ non offendat esse quoque $v = 0$, etiam si reuera sit $v = 0$; si enim tantum termini sunt neglecti, in quibus reperiebatur s , cum reliqui continentur eodem iure negligi

negligi debuisset. Inveniri ergo non potest esse $v = 0$ si $s = 0$, sed quis ex ac iuratione absurdum sequitur, nisi esset $v = 0$, ex hoc concludi potest esse $v = 0$ si $s = 0$. In aliis vero casibus, in quibus absurdum non tam facile perspicitur, difficulter lapsus evitari poterit.

PROPOSITIO 66. Theorema.

§54. In medio cisorimi, quod resistit in similitudine ratione, omnes descensus super cycloide AMC sunt aequalibus temporibus; atque similitudine etiam omnes ascensus super cycloide CNB aequalibus temporibus absoluntur, si quidem potentia sollicitans fuerit uniformis et deorsum directam.

Demonstratio.

Pro descensu: si dicatur arcus $CM = s$ et altitudo debita celeritati in M , v , habetur ista aequatio $dv = \frac{ds}{g} + \frac{dv^2}{2g}$. Ponatur $v^2 = u$, erit u ut ipsa celeritas in M , atque ob $dv = \frac{adu}{2u}$ habebitur ista aequatio $adu = -\frac{ds^2}{2} + \frac{u ds}{g}$, in qua u et s ubique eundem tenent dimensionum numerum. Quare si ponatur initium descensus in E et arcus $CE = f$, et integraretur aequatio proposita ita ut fiat $u = 0$ potius $= f$, prodibit aequatio integralis in qua u, f et s ubique eundem dimensionum numerum constituent. Ex hac igitur aequatione

310 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

bitur u functioni vnius dimensionis ipsarum f et s . Quocirca elementum temporis $\frac{ds}{s}$ erit functio nullius dimensionis ipsarum f, s atque elementi ds . Eius ergo integrale ita acceptum vt euanescat positio $s=0$, erit functio quoque nullius dimensionis ipsarum f et s , et exhibebit tempus per arcum CM. In hac igitur functione si ponatur $s=0$, euanescet f vbi que ex ea functione, aequabiturque tempus totius descensus per EC functioni ex quantitatibus constantibus g, a et k tantum compositae, in quam neque f neque alia quantitas punctum E respiciens ingreditur. Quamobrem tempus descensus per EC eadem exprimitur quantitate, vbi cunque punctum E accipiat, atque ideo omnes descensus aequalibus absoluentur temporibus. Si in formula tempus descensus exhibente ponatur $-\sqrt{k}$ loco \sqrt{k} prodibit tempus ascensus in arcu CNB, quod propterea quodque erit constans, quantuscunque fuerit arcus ascensus percurfus. Q. E. D.

Corollarium I.

585. Quia u aequalis est functio vnius dimensionis ipsarum f et s aequabitur $\frac{f}{s}$ functioni nullius dimensionis ipsarum f et s . Quare si ponatur $s=uf$ aequabitur $\frac{f}{s}$ quantitati constanti, in qua non inerit f . In variis ergo descensus celeritates in punctis homologis totorum arcuum, erunt ipsis arcubus f proportionales.

Co-

SUPER

IOTY PUNCTI

586. Vbi est u CO ex a dimensione erit s fe ergo def quam ar proporti

nis ipsarum f et s , erit functio nullius elementi ds , vt euanescat positio nullius dimensionis tempus per arcum si ponatur $s=0$, ponatur s inductione, aequabitur EC functioni g, a et k tantumque alia quantitate. Quamobrem eadem exprimitur E accipiat, nullibus absoluentur tempus descensus k prodibit tempus propterea quod uerit arcus ascensu

587. dioni nu quoque p mentio: arcus EA

588. integrorum sensuum inter se habet in

589. sint isochrono semiofcillationibus. At

Co-

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 311

Corollarium 2.

586. Cum in descensu maxima celeritas sit vbi est $u = \frac{a}{k \sin \theta}$, inuenietur punctum O seu arcus CO ex aequatione in qua f et s vbi que eundem dimensionum numerum constituent; ex qua ergo erit s seu CO ipsa f proportionalis. In pluribus ergo descensus tam maximae celeritates ipsas, quam arcus CO arcubus descensuum totis erant proportionales.

Corollarium 3.

587. Quia tempus per MC aequale est functioni nullius dimensionis ipsarum f et s ; tempus quoque per EM aequabitur functioni nullius dimensionis ipsarum f et s , seu etiam ipsius f et arcus EM.

Corollarium 4.

588. Hinc consequitur non solum tempora integrorum descensuum, sed etiam tempora descensuum per partes similes arcuum totorum esse inter se aequalia. Similique modo hoc locum habet in ascensibus.

Corollarium 5.

589. Cum igitur tam omnes descensus sint isochrono quam omnes ascensus; etiam omnes semiofcillationes aequalibus absoluentur temporibus. Atque in casu $k \rightarrow \frac{a}{g}$, quo corpus percussio-

Co-

oscillationes continuat, omnes abfoluentur temporibus aequalibus.

Corollarium 6.

590. Cyclois ergo, quae est curva tautochrona in vacuo, eandem proprietatem retinet in medio quod refistit in simplici ratione celeritatum. Praeterea cyclois quoque tautochronismum obtinet in medio, cuius refistentia est constans, seu momentis temporum, ut *Newtonus* loquitur, proportionalis. (570.)

Scholion I.

591. Hanc triplicem cycloidis tautochronismum *Newtonus* quoque demonstravit in Princ. Phil. atque quod ad refistentiam ipsius celeritatibus proportionalem atinet, ex hoc demonstrationem formavit, quod in duobus descensibus, si arcuum partes totis arcubus proportionales accipiantur, in his locis celeritates sint totis arcubus quoque proportionales. Nam si celeritates totis arcubus fuerint proportionales, si elementa quoque capiuntur totis arcubus proportionalia, tempora per ea erunt inter se aequalia.

Scholion 2.

592. Est autem ex his appareat, tempora tam ascensum quam descensum inter se esse aequalia, tamen determinari non potest, quantum sit tempus sine descensum sine ascensum neque etiam

ascendunt tem-

etiam temp
possunt com
ter s et n
elementum
non possit
nita paruae
ribus calcul
refistentiae
si arcus tot
in aequation
quae ex sup
minus euanc
pus ascensus
do ex his si
tamen hoc
paribus, mi
pus quoque
quia refisten
tiae hypoth
non euancisc
dratis calerit
qui videtur,
cata celerita
diffimis refis
tia fuerit in
cardissimis r

In tautochro
i retinet in
ne celerita
chronismum
est constans,
has loquitur,

quae ex sup
minus euanc
pus ascensus
do ex his si
tamen hoc
paribus, mi
pus quoque
quia refisten
tiae hypoth
non euancisc
dratis calerit
qui videtur,
cata celerita
diffimis refis
tia fuerit in
cardissimis r

autochronis
i Princ. Phil.
paribus pro
contractionem
s; si arcuum
accipiantur,
ibus quoque
totis arcubus
quoque ca-
tempora per

Tom. II.

etiam tempora descensum et ascensum inter se possunt comparari. Aequatio enim relationem inter s et n designans ita est complicata, ut ex ea elementum temporis $\frac{ds}{v}$, per unicam variabilem non possit exprimi. Praeterea oscillationes infinite paruae, quae ante in determinandis temporibus calculum valde facilem reddiderunt, in hac refistentiae hypothese nihil adiuuant. Nam etiam si arcus totus descriptus ponatur infinite paruus, in aequatione $\int \frac{v ds}{\sqrt{2gk - \frac{v^2}{2gk}}} = \frac{v}{4Bk} A. l. \frac{v}{2gk - \frac{v^2}{2gk}}$ quae ex superiori integrata oritur, ne vnicus terminus euanciscit praeceteris. Pendebit autem tempus ascensus a quantitatibus a, k et g, at quomodo ex his sit compositum non liquet. Interim tamen hoc certum est, quo maior sit g ceteris paribus, minus esse tempus, at crescente a tempus quoque crescere; k vero crescente diminui, quia refistentia sit minor. In hac igitur refistentiae hypothese refistentia in motibus tardissimis non euanciscit, quemadmodum in refistentia quadratis caleritatum proportionali. Ex quo concluditur, si refistentia in maiore quam duplicata celeritatum ratione creseat, in motibus tardissimis refistentiam negligi posse; at si refistentia fuerit in minore ratione, etiam in motibus tardissimis refistentiam considerari debere.

Tom. II.

R R

PRO.

PROPOSITIO 67.

Problema.

Tab. XII.
Fig. 1.

593. In medio uniformi, quod reggit in ratione multiplicata celeritatum, cuius exponents est 2m, determinare motum corporis super curva CMA, in qua arcus quicunque CM proportionabilis est potestati abscissae CP, cuius exponents est 1-m.

Solutio.

Positis abscissa CP=x et arcu CM=s erit $ds = \frac{a^m dx}{x^m}$. Sit celeritas in M debita altitudini

ϕ , erit resistentia in M $= \frac{\phi^m}{k^m}$; atque ideo si corpus descendere ponatur super arcu CM habebitur ista aequatio $d\phi = -g dx + \frac{a^m \phi^m dx}{k^m x^m}$. Pro ascensu autem super eadem curva inferuit ista aequatio: $d\phi = -g dx - \frac{a^m \phi^m dx}{k^m x^m}$. Vtraque vero aequatio separationem admittet, si ponatur $\phi = tx$; prodibit enim pro descensu $x dt = -t dx - \frac{a^m t^m dx}{k^m}$ seu $\frac{-k^m dt}{(g+t) - \frac{a^m t^m}{k^m}} = \frac{dx}{x}$; atq; pro ascensu haec aequatio $\frac{-k^m dt}{(g+t) + \frac{a^m t^m}{k^m}} = \frac{dx}{x}$. In quibus aequationibus variables t et x a se invicem sunt separatae; ita

SUPER

vt t per

Consens

vel ex data

curvae in

fontur.

vel ascensu

ni vnius

sentiu quas

ritales hon

functioni

Temp.s igitur

$\int \frac{dx}{\phi} = a^m$

dimensionum

prodit re-

am proportio-

quidem f

Si ponatur

us =-A,

tum vel

Plurimum e-

ne $\frac{1-2m}{2-2m}$

rum. Ar-

pura ascen-

erit descen-

594. Quia celeritas seu $\sqrt{\phi}$ aequalis est functioni dimidiae dimensionis ipsarum f et x; in

MOTU PUNCTI

7.

reggit in ratione exponents est 2m, curva CMA, in istis est potestati

in CM=s erit debita altitudini

que ideo si corpus descendere ponatur super arcu CM habebitur ista aequatio $d\phi = -g dx + \frac{a^m \phi^m dx}{k^m x^m}$. Pro ascensu autem super eadem curva inferuit ista aequatio: $d\phi = -g dx - \frac{a^m \phi^m dx}{k^m x^m}$. Vtraque vero aequatio separationem admittet, si ponatur $\phi = tx$; prodibit enim pro descensu $x dt = -t dx - \frac{a^m t^m dx}{k^m}$ seu $\frac{-k^m dt}{(g+t) - \frac{a^m t^m}{k^m}} = \frac{dx}{x}$; atq; pro ascensu haec aequatio $\frac{-k^m dt}{(g+t) + \frac{a^m t^m}{k^m}} = \frac{dx}{x}$. In quibus aequationibus variables t et x a se invicem sunt separatae; ita

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 315

vt t per x ope quadraturarum possit determinari. Consens in integratione addenda designari debet vel ex data celeritate in puncto C vel ex loco curvae in quo vel descensus incipit vel ascensus fontur. Si ponatur abscissa totius descensus vel ascensus respondens f; aequalis erit ϕ functioni vnius dimensionis ipsarum f et x tam in descensu quam ascensu propter aequationes differentiales homogeneas. Hinc ob rem $\sqrt{\phi}$ aequabitur functioni dimidiae dimensionis ipsarum f et x. Temp.s igitur descensus per MC, quod est $\int \frac{dx}{\sqrt{\phi}} = a^m \int \frac{dx}{x^m \sqrt{\phi}}$ aequale erit functioni $\frac{1}{2} - m$

dimensionum ipsarum f et x. Quia autem posito $\phi = f^2$ prodit rertus totius descensus vt $\int \frac{1}{2} - m$; cui erit am proportionale est tempus totius ascensus, si quidem f abscissam arcus totius ascensus designat. Si ponatur totus arcus vel descensus vel ascensus =-A, quia est A vt f^{1-m} , erit tempus totum vel ascensus vel descensus vt $\frac{A}{\sqrt{f}} \text{ vel } \frac{1-2m}{2-2m}$ Plurimum ergo descensus tempora suae in ratione $\frac{1-2m}{2-2m}$ multiplicata totorum arcuum descriptorum. Arque in eadem ratione sunt quoque tempora ascensuum inter se; sed tempora ascensuum et descensuum inter se non comparantur. Q.E.D.

COROLLARIUM I.

594. Quia celeritas seu $\sqrt{\phi}$ aequalis est functioni dimidiae dimensionis ipsarum f et x; in pluri-

pluribus descensibus celeritates in puncto C acquirere sunt in subduplicata ratione altitudinum, ex quibus corpus descendit. Atque altitudines, ad quas corpus ascendens peringit, sunt in duplicata ratione celeritatum initialium in C.

Corollarium 2.

595. Cum tam tempora descensus quam ascensus sint ut $\int \frac{1}{x} dx$; omnes descensus aequalibus aboluerunt temporibus, si fuerit $m = \frac{1}{2}$ seu resistentia ipsis celeritatibus proportionalis. Atque hac hypothese pariter tempora ascensuum inter se erunt aequalia. Curva autem erit cyclois, ut ante ostendimus

Corollarium 3.

596. Quia est $ds = \frac{a^m dx}{x^m}$ erit $s = \frac{a^m x^{1-m}}{1-m}$ Ex quo perspicitur, nisi sit $m < 1$, curvam AMC fore negativam seu quod perinde est imaginariam. Semper enim curva maior esse debet quam abscessa.

Corollarium 4.

597. Praeterea semper debet esse $ds > dx$; quare quo hoc accidat si $x=0$ debet m esse numerus positivus. Hinc nostra propositio requirit ut m inter limites 0 et 1 contineatur

Co-

SPER

ITU PUNCTI

598. erit $a; x$ his. Hoc enim ascensum dx , quod

puncto C acquirere altitudinem, re altitudines, sunt in duplicata in C.

599. curva in que radii postea finite parva magnas

ascensus quam ascensus aequalibus $m = \frac{1}{2}$ seu resistentia. Atque ascensuum inter se cyclois, ut ante

600. ascensuum si $m = \frac{1}{2}$ Tenent C rationem

601. pro resistentiam celioris p-

Co-

Corollarium 5.

598. In his casibus maximus ipsis x valor erit a ; ubique erit $ds = dx$, seu tangens verticalis. Hocque loco curva habebit curvitudinem, altius enim ascendere nequit, quia si $x > a$, foret $ds < dx$, quod fieri nequit.

Corollarium 6.

599. Si m contineatur intra limites 0 et 1, curva in C habebit tangentem horizontalem, atque radius osculi in C erit $\frac{s ds}{dx} = \frac{a^{2m} x^{1-2m}}{1-2m}$. Quare radius osculi in C erit infinite parvus si $m < \frac{1}{2}$ finitus si $m = \frac{1}{2}$ et infinite magnus si $m > \frac{1}{2}$.

Corollarium 7.

600. Tempora minimorum descensuum et ascensuum sunt infinite parva, si $m < \frac{1}{2}$, at finita si $m = \frac{1}{2}$. Infinite magna denique erunt, si $m > \frac{1}{2}$. Tenent ergo radiorum osculi in infimo puncto C rationem.

Scholion.

601. Habemus hic ergo exempla curvarum pro resistentia minore quam duplicatam rationem celeritatum tenentes, super quibus motus corporis potest determinari. At si medium in maiore

R r 3

iore

iole quam duplicata ratione resistit, curva nusquam habeat tangentem horizontalem, atque ideo ascendens et ascensus nunquam finiri possunt Quo autem in exemplo appareat, qualis sit motus corporis in medio, quod in maiore quam duplicata ratione celeritatum resistit, investigare luber notum corporis super cycloide saltem in medio, quod resistit in quadruplicata ratione celeritatum. Hanc vero resistantiam hypothesin prae aliis eligo, quia in ea celeritas commode per seriem potest desiniri.

PROPOSITIO 68.

Problema.

Tab. xiii. Fig. 1. *602. In medio cuiusvis, quod resistit in quadruplicata ratione celeritatis m, determinare tam descensum quam ascensum corporis quaecunque super cycloide ACB.*

Solutio.

Posita potentia visiformi corpus perpetuo descensum trahente g , et abscissa $CP = x$, et arcu $CM = s$, erit ex natura cycloidis $dx = \frac{sdz}{a}$. Sit celeritas in C debita altitudini b , et in M altitudinis e ; atque exponens resistantiae k , erit resistentia in $M = \frac{v^2}{k}$. Pro descensu ergo habebitur haec aequatio $d\varphi = -gdx + \frac{v^2 dz}{k} = -\frac{gdx}{a} + \frac{v^2 dz}{ka}$; at pro ascensu ista: $d\varphi = -\frac{gdx}{a} - \frac{v^2 dz}{ka}$. Pro descensu po-

ponatur $\varphi = \frac{k^2 dz}{2a}$; erit $d\varphi = \frac{k^2 dz}{a}$ possit ds constans. Quomobrem habebitur $k^2 dz = \frac{2a ds}{k}$; quae aequatio in seriem conuersa dat $\varphi = \frac{f}{a} + bs + \frac{f^2}{2a^2} + \frac{f^3}{3a^3} + \dots$ etc. Ad constantes f et b determinandas quaeratur valor ipsius φ posito $s = 0$; erit ergo $b = -\frac{f}{a}$. Er quia si $s = 0$ est $d\varphi = \frac{v^2 dz}{ka}$; propter $d\varphi = \frac{k^2 dz}{2a}$, erit $k^2 = \frac{2v^2}{a}$. Hoc substituitur erit $\varphi = \dots$ etc.

resistit, curva nusquam habeat tangentem horizontalem, atque ideo finiri possunt Quo qualis sit motus corporis in medio, quod in maiore quam duplicata ratione celeritatum resistit, investigare luber notum corporis super cycloide saltem in medio, quod resistit in quadruplicata ratione celeritatum. Hanc prae aliis eligo, quia in ea celeritas commode per seriem potest desiniri.

68.

quod resistit in quadruplicata ratione celeritatis m, determinare tam descensum quam ascensum corporis quaecunque super cycloide ACB.

Pro ascensu vero posito s loco s habebitur $\varphi = \dots$ etc. Ex his aequationibus totus arcus vel descensus vel ascensus inuenitur, si ponatur $\varphi = 0$, atque valor ipsius s inuenitur. Vt si k fuerit quantitas valde magna erit arcus descensus qui sit $E = \frac{v^2 ab}{\sqrt{g}}$ + etc. At sequens arcus ascensus $+ \frac{17ab^2\sqrt{g}}{25g^2k^2 + \sqrt{2ab}}$ etc. qui sit F erit $= \frac{v^2 ab}{\sqrt{g}} - \frac{8ab^2}{15gk^2} + \frac{17ab^2\sqrt{g}}{25g^2k^2 + \sqrt{2ab}}$ etc.

Corollarium I.

603. Si ergo resistentia est quam minimam erit summa arcuum descensus et ascensus seu arcus

ponatur $\varphi = \frac{k^2 dz}{2a}$; erit $d\varphi = \frac{k^2 dz}{a}$ possit ds constans. Quomobrem habebitur $k^2 dz = \frac{2a ds}{k}$; quae aequatio in seriem conuersa dat $\varphi = \frac{f}{a} + bs + \frac{f^2}{2a^2} + \frac{f^3}{3a^3} + \dots$ etc. Ad constantes f et b determinandas quaeratur valor ipsius φ posito $s = 0$; erit ergo $b = -\frac{f}{a}$. Er quia si $s = 0$ est $d\varphi = \frac{v^2 dz}{ka}$; propter $d\varphi = \frac{k^2 dz}{2a}$, erit $k^2 = \frac{2v^2}{a}$. Hoc substituitur erit $\varphi = \dots$ etc.

quod resistit in quadruplicata ratione celeritatis m, determinare tam descensum quam ascensum corporis quaecunque super cycloide ACB.

Pro ascensu vero posito s loco s habebitur $\varphi = \dots$ etc. Ex his aequationibus totus arcus vel descensus vel ascensus inuenitur, si ponatur $\varphi = 0$, atque valor ipsius s inuenitur. Vt si k fuerit quantitas valde magna erit arcus descensus qui sit $E = \frac{v^2 ab}{\sqrt{g}}$ + etc. At sequens arcus ascensus $+ \frac{17ab^2\sqrt{g}}{25g^2k^2 + \sqrt{2ab}}$ etc. qui sit F erit $= \frac{v^2 ab}{\sqrt{g}} - \frac{8ab^2}{15gk^2} + \frac{17ab^2\sqrt{g}}{25g^2k^2 + \sqrt{2ab}}$ etc.

Corollarium I.

603. Si ergo resistentia est quam minimam erit summa arcuum descensus et ascensus seu arcus

cus una semiofcillatione defcriptus, i. e. $E+F=$
 $\frac{c^2ab}{\sqrt{g}}$, quam proxime.

Corollarium 2.

604. Differentia autem inter arcum ascensus et descensus scilicet $E-F = \frac{16ab^3}{15ga^2} = \frac{8(E+F)^2}{50ak^2}$. Quare differentia inter arcuum descensus et ascensus est ve biquadratum summae arcuum.

Scholion I.

605. Ex his perspicitur in medio rarissimo, quod resistit in quadruplicata ratione celeritatum differentiam inter arcus ascensus et descensus proportionalem esse biquadrato summae arcuum, seu $E-F = \frac{c^2(E+F)^2}{50ak^2}$. Supra autem vidimus in medio rarissimo, quod in duplicata ratione celeritatum resistit, esse arcum descensus $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2ab}{32k}$, et arcum ascensus $F = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} - \frac{2ab}{32k}$; hinc erit $E+F = \frac{2c^2ab}{\sqrt{g}}$ et $E-F = \frac{4ab}{32k} = \frac{(E+F)^2}{6k}$ (557). Quare in hac resistenti est differentia inter arcus ascensus et descensus vt quadratum summae arcuum. Atque in medio quod in simplici ratione celeritatum resistit, si fuerit rarissimum est $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2ab}{4k}$ et $F = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} - \frac{2ab}{4k}$ (582). Quare erit $E-F = \frac{2ab}{2k}$ et $\frac{E+F}{4\sqrt{k}}$. Seu differentia inter arcus descensus et ascensus est ipsi summae arcuum proportionalis. Ex

SPER MOTU PYCNCTI

Ex quo rarissimo, celeritate descensus resistit si

ius exphypothese $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2ab}{32k}$ et arcum ascensus est

centur 1

fit $E-F$ tues erg rus par $E+F$: Gronis tionem; A. 1730 stat si fractioni modum

60. attinet, et affec: ne san Te. II.

us, i. e. $E+F=$

2.

er arcum ascensus $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2ab}{32k}$. Quare as et ascensus est

centur 1

medio rarissimo, tione celeritatum et descensus proportionalem esse biquadrato summae arcuum, seu vidimus in medio rarissimo, quod in duplicata ratione celeritatum resistit, esse arcum descensus $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2ab}{32k}$, et arcum ascensus $F = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} - \frac{2ab}{32k}$; hinc erit $E+F = \frac{2c^2ab}{\sqrt{g}}$ et $E-F = \frac{4ab}{32k} = \frac{(E+F)^2}{6k}$ (557). Quare in hac resistenti est differentia inter arcus ascensus et descensus vt quadratum summae arcuum. Atque in medio quod in simplici ratione celeritatum resistit, si fuerit rarissimum est $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2ab}{4k}$ et $F = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} - \frac{2ab}{4k}$ (582). Quare erit $E-F = \frac{2ab}{2k}$ et $\frac{E+F}{4\sqrt{k}}$. Seu differentia inter arcus descensus et ascensus est ipsi summae arcuum proportionalis. Ex

60. attinet, et affec: ne san Te. II.

SPER DATA LINEA IN MED. RES. 322

Ex quo consequi videtur in medio quocunque rarissimo, quod resistit in $2m$ multiplicata ratione celeritatum, differentiam inter arcus ascensus et descensus super cycloide proportionalem esse potestati summae arcuum ascensus et descensus, cuius exponens sit $2m$. Atque in hac resistenti hypothesis consistere licet, fore arcum descensus $E = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} + \frac{2.4.6 \dots 2m. ab^m}{3.5.7 \dots (2m+1)gk^m}$ et arcum ascensus $F = \frac{c^2ab}{\sqrt{g}} - \frac{2.4.6 \dots 2m. ab^m}{3.5.7 \dots (2m+1)gk^m}$. Unde

fit $E-F = \frac{2.4.6 \dots 2m. ab^m}{3.5.7 \dots (2m+1)gk^m}$. Quod notandum est numerus integer seu $2m$ numerus par, assignari potest aequatio inter $E-F$ et $E+F$: at si m fuerit numerus fractus valor fractionis $\frac{1.2.3 \dots m}{3.5.7 \dots (2m+1)}$ per methodum interpolationem, quam exhibui in Comment. Acad. Petrop. A. 1730, investigari potest. Ex qua quidem constat si $2m$ fuerit numerus impar valorem huius fractionis involuere quadraturam circuli, quemadmodum etiam in casu, quo $2m = 1$ reperimus.

Scholion 2.

606. Quod quidem ad ipsam propositionem attinet, esse differentiam inter arcus descensus et ascensus super cycloide in totuplicata ratione summae arcuum, in quotuplicata ratione celeritatum. Te. II.

ferentiam sit restituta, si quidem fuerit minima *Nexorionis* in Princ. demonstravit. Atque demonstrationem etiam ex ipsa aequatione $d\psi = -\frac{g^2 ds}{a}$

$$+ \frac{g^2 ds}{k^m} \text{ derivare licet. Ponatur enim } \psi = b - \frac{g^2 s}{2a} + Q \text{ ubi } Q \text{ erit quantitas valde parva prae } b \text{ et } \frac{g^2 s}{2a}. \text{ Haec ob rem habebitur } -\frac{g^2 ds}{a} + dQ = -\frac{2g^2 ds}{a} + \frac{(b - \frac{g^2 s}{2a})^m ds}{k^m} \text{ pro descensu seu } Q = \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$$

hoc integralli ita accepto ut evanescat positio $s=0$, Pro descensu erit $\psi = b - \frac{g^2 s^2}{2a} + \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

et pro ascensu $\psi = b - \frac{g^2 s^2}{2a} - \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

Ponatur $\psi = 0$, et quia tunc proxime est $s = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}}$ ponatur $s = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + q$, erit $0 = -\frac{g^2 (\frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + q)^2}{2a} + \int \frac{(2ab - g^2 (\frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + q)^2)^m ds}{(2ak)^m}$, atque $q = \sqrt{\frac{a}{2g}} \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

si quidem post integrationem ponatur $s = \sqrt{\frac{2ab}{g}}$. At quia in hoc ipsius q valore ipsorum \sqrt{b} et s sunt $2m$ dimensiones habebit q huiusmodi formam Nb^m , Quocirca erit arcus descensus $E = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + Nb^m$ et arcus ascensus $F = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} - Nb^m$. Hinc ergo habebitur $E - F = 2Nb^m = \frac{Ng^m (E + F)^{2m}}{2^{3m-1} a^m}$. At numerus N obtinebitur ex formula $\sqrt{\frac{2ab}{g}} \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

SPHER DATA I

si post integrationem est demonstratio si Cholio ex inductione N numerus rationalis integer affirmativus, teger impar invenituli pendebit. Ge cum hac expressioe gruit.

PROI

607. In medio tione celeritatum, si ex dato puncto A, ritas, invenire celeritatem in quocunque alio pu

Posto $CP = x$ delapsi celeritas in quantitas u ergo F si corpus descensum cipiatur, sit celeritas quatio vero motum $+ \frac{g^2 ds}{k^m}$, quae dat scensus inceperit;

5. MOTU PUNCTI

si post integrationem erit minima rante. Atque demonstrationem $d\psi = -\frac{g^2 ds}{a}$ ponatur enim $\psi = b -$

$$s \text{ valde parva prae } b \text{ erit } -\frac{g^2 ds}{a} + dQ = -\frac{2g^2 ds}{a} + \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m} \text{ seu } Q = \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$$

manifesto positio $s=0$, $\frac{g^2 s^2}{2a} - \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

c proxime est $s = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}}$ sit $0 = -\frac{g^2 (\frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + q)^2}{2a} + \int \frac{(2ab - g^2 (\frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + q)^2)^m ds}{(2ak)^m}$, atque $q = \sqrt{\frac{a}{2g}} \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

ponatur $s = \sqrt{\frac{2ab}{g}}$. At quia cum \sqrt{b} et s sunt $2m$ modi formam Nb^m , is $E = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} + Nb^m$ et $F = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}} - Nb^m$. Hinc ergo habebitur $E - F = 2Nb^m = \frac{Ng^m (E + F)^{2m}}{2^{3m-1} a^m}$. At numerus N obtinebitur ex formula $\sqrt{\frac{2ab}{g}} \int \frac{(2ab - g^2 s^2)^m ds}{(2ak)^m}$

SPHER DATA LINEA IN MEDIO RES. 323

si post integrationem ponatur $s = \frac{\sqrt{2ab}}{\sqrt{g}}$. Atque haec est demonstratio illius ipsius, quod in praecedente Cholio ex inductione derivabamus. Erit enim N numerus rationalis, quoties m fuerit numerus integer affirmativus; at si $2m$ fuerit numerus integer impar invenituli pendebit. Generaliter autem valor ipsius q cum hac expressioe $\frac{2 \cdot 4 \cdot 6 \dots (2m-2) m a b^m}{3 \cdot 5 \cdot 7 \dots (2m+1) g k^m}$ congruit.

PROPOSITIO 69.

Problema.

607. In medio, quo regit in quadruplicata r². tione celeritatum, si datur corporis super curva AMC ex dato puncto A, dependentis in singulis locis celeritas, invenire celeritatem eiusdem corporis descensus in quocunque alio puncto E impientis.

Solutio.

Posto $CP = x$ et $CM = s$, sit corporis ex A delapsi celeritas in M debita altitudini u , quae quantitas u ergo per hyp. datur per x et s . Iam si corpus descensum ex quocunque puncto E incipiatur, sit celeritas in M debita altitudini v . Accipiat vero motum determinans erit $d\psi = -g ds + \frac{g^2 ds}{k^m}$, quae dat valorem ipsius v ubiqueque descensus inceperit; erit ergo etiam $du = -g dx + \frac{g^2 dx}{k^m}$

Tab. XIII. Fig. 2.

324 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

x^{2d} . Ponatur $v = u - q$, erit $du - dq = -g dx + \frac{x^{2d}}{k^2} - \frac{2qu}{k^2} + \frac{q^2}{k^2}$, ex qua aequatione propter $du = -g dx + \frac{x^{2d}}{k^2} - \frac{2qu}{k^2} + \frac{q^2}{k^2}$ oritur $-dq = -\frac{2qu}{k^2} + \frac{q^2}{k^2}$ seu $-dq + \frac{2qu}{k^2} = \frac{q^2}{k^2}$, quae multiplicata per $e^{\frac{2qu}{k^2}}$ datur hanc integram $e^{\frac{2qu}{k^2}} = e q - q \int \frac{e^{\frac{2qu}{k^2}}}{k^2} ds$, ex

qua prodit $q = \frac{k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}}{e + \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$. Quocirca erit $v = u -$

$\frac{k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}}{e + \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$, in qua aequatione integralis $\int \frac{u ds}{k^2}$ et

$\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds$ ita sint accepta ut evanescant postea $s = 0$. Sit nunc altitudo celeritati in C debita $= a$, si descensus ex A fiat; ut altitudo celeritati in C debita si descensus ex E fit $= b$; erit $b = a - \frac{1}{2}$

Ex quo habebitur $v = u - \frac{(a-b)k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}}{e + \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$. Datur ergo celeritate in C nempe v invenitur punctum E, in quo descensus incipit ex hac aequatione $u = \frac{(a-b)k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}}{k^2 + (a-b) \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$, ex qua valor ipsius s

debit arcum C M E. Quia igitur datur u per s ex hac aequatione celeritas corporis ex quocumque

SUPER MOTU PUNCTI

que alio modo datur. Quocirca erit $v = u - \frac{k^2 u}{k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}} - u \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$. Atque erit $v = 0$

si est $a + \frac{k^2 u}{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds} = u \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds$. Quocirca erit $v = u - \frac{k^2 u}{k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}} - u \int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$ et

603. Si valor ipsius v ita immutetur ut tam in numeratore quam in denominatore b sine efficiente appareat, prohibet $v = \frac{(\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds - k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}) ds}{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$

604. Quia est $du - \frac{v^2 ds}{k^2} = -g dx$, erit hinc aequationis per $e^{\frac{2qu}{k^2}}$ multiplicatae integralis haec $u = \frac{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds - g e^{\frac{2qu}{k^2}}}$ integrabilis ita sumis ut evanescant postea s vel $x = 0$. Vel etiam est $\frac{du}{dx} + \frac{v^2}{k^2} = \frac{1}{k^2}$, arque hinc $\int \frac{du}{k^2} = \frac{1}{k^2} x + \int \frac{v^2 dx}{k^2}$. Quare erit $e^{\frac{2qu}{k^2}} = \frac{e^{\frac{2qu}{k^2}}}{a}$; unde dx loco ds in aequatione superiore potest introduci.

605. Quia igitur datur u per s ex hac aequatione celeritas corporis ex quocumque

SUPER DATA LINEA IN MEDIO PLS 325

que alio modo delapsa super curva ABC invenitur. Q. E. I. Corollarium I. Si valor ipsius v ita immutetur ut tam in numeratore quam in denominatore b sine efficiente appareat, prohibet $v = \frac{(\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds - k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}) ds}{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$

606. Quia est $du - \frac{v^2 ds}{k^2} = -g dx$, erit hinc aequationis per $e^{\frac{2qu}{k^2}}$ multiplicatae integralis haec $u = \frac{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds - g e^{\frac{2qu}{k^2}}}$ integrabilis ita sumis ut evanescant postea s vel $x = 0$. Vel etiam est $\frac{du}{dx} + \frac{v^2}{k^2} = \frac{1}{k^2}$, arque hinc $\int \frac{du}{k^2} = \frac{1}{k^2} x + \int \frac{v^2 dx}{k^2}$. Quare erit $e^{\frac{2qu}{k^2}} = \frac{e^{\frac{2qu}{k^2}}}{a}$; unde dx loco ds in aequatione superiore potest introduci.

607. Quia igitur datur u per s ex hac aequatione celeritas corporis ex quocumque

608. Si valor ipsius v ita immutetur ut tam in numeratore quam in denominatore b sine efficiente appareat, prohibet $v = \frac{(\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds - k^2 e^{\frac{2qu}{k^2}}) ds}{\int e^{\frac{2qu}{k^2}} ds}$

Corollarium 3.

610. Si resistentia fuerit quam minima, euasciet $\int \frac{2\sqrt{uds}}{k^2} ds$ prae k^2 ; et ideo erit $\psi = u - (a-b) e^{\frac{2\sqrt{uds}}{k^2}} = u - (a-b)(1 + 2\int \frac{uds}{k^2})$, propter k quantitatem maximam. Quamobrem erit $\psi = b + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2} - a - 2\int \frac{uds}{k^2} + u = (1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2})(b-a + \frac{u}{1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2}})$.

Corollarium 4.

611. Cum autem sit $\sqrt{(1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2})} = 1 + \frac{\sqrt{uds}}{k^2}$ erit elementum temporis $\frac{ds}{v} = \frac{ds}{k^2 ds}$

Per aequationem autem

$$\frac{ds}{k^2 ds} = \frac{ds}{k^2 ds} \sqrt{(b-a + \frac{k^2 - 2\sqrt{uds}}{k^2 + 2\sqrt{uds}})}$$

$$du = -g dx + \frac{u^2 ds}{k^2}$$

$$v^2 ds = (a-gx) ds \sqrt{(b-a + \frac{k^2 - 2\sqrt{uds}}{k^2 + 2\sqrt{uds}})}$$

Scholion.

612. Quemadmodum hypothesis resistentiae quadraticae celeritatum proportionalis prae aliis hypothesis excepta ea, quae est constans, hanc habet praerogatiuam, ut corporis super quacunque

curua

curua in tione eu hypothesi dato vni scensus e

enim rel non succ in qua i sunt. I simplicii celeritati

simpliciffi ea, quae Videtur tum in tineri, e

tur, qui que aliue et inter $\frac{v^2 ds}{k^2}$ recip

ter ψ et in variis tionem $= -g dx$

scensum b bilitum h artificii sunt, qu quidem

curua

in minima, euasciet $\psi = u - (a-b) e^{\frac{2\sqrt{uds}}{k^2}} = u - (a-b)(1 + 2\int \frac{uds}{k^2})$, propter k quantitatem maximam. Quamobrem erit $\psi = b + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2} - a - 2\int \frac{uds}{k^2} + u = (1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2})(b-a + \frac{u}{1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2}})$.

Quamobrem erit $\psi = b + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2} - a - 2\int \frac{uds}{k^2} + u = (1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2})(b-a + \frac{u}{1 + \frac{2\sqrt{uds}}{k^2}})$.

Per aequationem autem $\frac{ds}{k^2 ds} = \frac{ds}{k^2 ds} \sqrt{(b-a + \frac{k^2 - 2\sqrt{uds}}{k^2 + 2\sqrt{uds}})}$

erit elementum temporis $\frac{ds}{v} = \frac{ds}{k^2 ds}$

Per aequationem autem $\frac{ds}{k^2 ds} = \frac{ds}{k^2 ds} \sqrt{(b-a + \frac{k^2 - 2\sqrt{uds}}{k^2 + 2\sqrt{uds}})}$

erit elementum temporis $\frac{ds}{v} = \frac{ds}{k^2 ds}$

curua

curua mori celeritas in omnibus locis ex aequatione curuae possit desiniri; ita haec resistentiae hypothesis in hoc prae reliquis excellit, quod ex dato unico descensu vel ascensu, simul omnes descensus et ascensus possint determinari. In aliis enim resistentiis operatio, qua hic vsa sumus, non succedit, neque ad aequationem deducit, in qua indeterminatae a se inuicem separari possunt. Hanc ob rem vti resistentia constans est simplicissima, eamque sequitur ea, quae quadraticae celeritatum est proportionalis, ita post has praesimplicissima resistentiae hypothesis est habenda ea, quae sit in quadruplicata ratione celeritatum, Videtur quidem ex his parum commodi ad motum in hac resistentiae hypothesis desinendum obtineri, quia vnus descensus tanquam datus accipitur, qui autem inuenitur aequae est difficultas ac quisque alius. At si plures descensus considerantur, et inter se comparantur, aequatio $dv = -g dx + \frac{v^2 ds}{k^2}$ recipia tres variables implicat, nempe praeter ψ et s seu x celeritatem in puncto C, quae in variis descensibus variatur. Quare cum resolutionem huius aequationis ad hanc aequationem $dv = -g dx + \frac{v^2 ds}{k^2}$ reduxerimus, quae ad vnicum descensum spectat, illud incommodum trium variabilium hoc modo tollitur. Praeterea ope istius artificii plures descensus inter se comparari possunt, quod in aliis resistentiae hypothesis ne quidem fieri potest. Atque hinc etiam multa pro-

ble-

328 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

blemata inveni pro hac resistentiae hypothese resolu possunt, quae in aliis omnino tractari nequeunt.

PROPOSITIO 70.

Problema.

Tab. XIII. FIG. 3. Si resistentia fuerit quam minima respectu potentiae sollicitantis absolutae, et proportionalis potestati cuiusque celeritatum determinare motum corporis super quacunque curva AM.

Solutio.

Descendat corpus super curva AM, descensus initio in A existente; ponatur super axe verticali abscissa AP = x, arcus AM = s; et potentia perpendicularium trahens = g. Sit celeritas in M debita altitudini v et resistentia ibidem = k^m; ita ut resistentia sit proportionalis potestati exponentis a m celeritatum. His positis erit dv = g dx - v^m ds / k^m; at quia resistentia ponitur valde parva, erit terminus v^m ds / k^m vehementer exiguus, atque propterea v = g x quam proxime. Substituatur g x loco v in termino v^m ds / k^m erit v = g x - g^m / k^m ∫ x^m ds at-

SUPER MOTU PUNCTI

atque si hae hypothese resolu tractari ne-

70.

ergo erit

$$+ \frac{3g^{2m}}{5k^{2m}}$$

AM er

At si dederetur, naturae abscissa hic casu ponatur do cele (a-x) + ∫(a-x)^2 accipien tempus $\frac{k^{m-1}}{2k^m} \int (a-x)^2 ds$ omnia i postea per cur Tom. I at-

SUPER DATA LINEA IN MEDIO P.T.S. 329

atque simili modo adhuc propius v = g x - g^m / k^m ∫ x^m ds

sunt accipienda ut evanescant postea x = a. Hinc

$$+ \frac{3g^{2m}}{5k^{2m}} \int (x^m ds)^2$$

AM erit = ∫ ds / √g x + g^m / 2k^m ∫ x^{-3/2} ds ∫ x^m ds. q. pr.

At si descensus ad fixum punctum C vsque dederetur, initio descensus ex puncto E factus, ponatur puncti E supra C altitudo verticalis CD = a; abscissa CP = x et arcus CM = s; quibus positis hic casus ad superiorem reducatur, si ibi loco x ponatur a-x et -ds loco ds. Quare si altitudo celeritatis in M debita vocetur v, erit v = g (a-x) + g^m / k^m ∫ (a-x)^m ds + g^m / k^{2m} ∫ (a-x)^{m-1} ds ∫(a-x)^m ds; q. p. Haec vero integralia ita sunt accipienda ut evanescant postea x = a. Atque tempus per arcum EM est = ∫ ds / √(g(a-x) + g^m / k^m ∫ (a-x)^m ds - g^m / k^{2m} ∫ (a-x)^{m-1} ds ∫(a-x)^m ds). q. pr. ubi iterum omnia integralia ita sunt capienda, ut evanescant postea x = a. Simili modo si corpus ex C super curva CME ascendat tanta celeritate, qua ad Tom. II. Tr

punctum E vsque peringere possit, eandem aequationes locum habebunt si modo loco k^m ponatur $-k^m$. Hanc ob rem erit $v = g(a-x) - \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds + \frac{mg^{2m-1}}{k^{2m}} \int (a-x)^{m-1} ds \int (a-x)^m ds, q.p.$ atque tempus ascensus per $ME = -\int \frac{ds}{\sqrt{g(a-x) - \frac{g^m}{2k^m} \int (a-x)^m ds}}$ regribus quoque ita acceptis, vt evanescant posito $x=a$. Arque hoc modo tam descensus corporis super curva quacunque, quam oscillationes super curva idonea in medio rarissimo poterunt determinari. Q. E. I.

Corollarium I.

Fig. 3. 614. Apparet ex his, quod quidem per se intelligitur, si corpus in medio resistente super curva AM descendat, fore celeritatem in M minorem, quam si corpus in vacuo super eandem curva descendisset. Arque tempus in medio resistente maius est, quam tempus descensus per AM in vacuo.

Corollarium 2.

Fig. 2. 615. Altitudo celeritati in puncto infimo debita probit, si in expressione ipsius v ponatur $x=a$. Hoc autem facto sit $v = ga + \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds$ q. pr. posito post integrationem su-

SYPER

pra pr: $\int (a-x)^m ds$
tum erit
post in:
descensu

616. qua ad tudini = accipiant integrat

OTU PUNCTI

ist, eandem aequatione loco k^m ponatur $v = g(a-x) - \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds, q.p.$
 $= -\int \frac{ds}{\sqrt{g(a-x) - \frac{g^m}{2k^m} \int (a-x)^m ds}}$
r. omnibus his in-

vt evanescant posito descensus corporis oscillationes rarissimo poterunt

I.

617. Id quidem per se resistente super ritatem in M mino super eandem altitudo DC descensu percursa vt ante a, et altitudo ad quam valde parva; atque ideo $b = ga - \frac{g^m}{k^m}$

$f(a-x)$
 $f(a-x)^m$

2. puncto infimo estione ipsius v ponatur $v = ga + \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds$ l integrationem su-

pra

pra praescripto modo peractam $x=a$. At si $\int (a-x)^m ds$ ita capiatur vt evanescat posito $x=a$, tum erit in puncto C, $v = ga - \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds$, si post integrationem ponatur $x=a$. Id quod ad descensum pertinet.

Corollarium 3.

616. At pro ascensu celeritas corporis in C qua ad E vsque ascendere valer debita erit altitudini $= ga + \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds$, si hoc integrale ita accipiatur vt evanescat posito $x=a$, atque post integrationem ponatur $x=a$.

Corollarium 4.

617. Sit altitudo debita celeritati in $C=b$ quam iam descendendo per EMC acquisivit, et qua iterum super eandem curva ascendet; ponatur altitudo DC descensu percursa vt ante a, et altitudo ad quam valde parva; atque ideo $b = ga - \frac{g^m}{k^m}$
 $f(a-x)^m ds = ga - g d + \frac{g^m}{k^m} \int (a-x)^m ds$, et $d = \frac{2g^{m-1}}{k^m}$
 $f(a-x)^m ds$. Vel etiam $d = \frac{2g^{m-1}b}{g}$.

Tt 2

Co-

Corollarium 5.

618. Quia tempus descensus per EM est $\int \frac{ds}{\sqrt{g(a-x)}} + \frac{g^{m-\frac{1}{2}}}{2k^m} \int (a-x)^{-\frac{1}{2}} ds$ his integrabilibus ita acceptis vt evanescant postto $x=0$; erit tempus per CM $= \int \frac{ds}{\sqrt{g(a-x)}} - \frac{g^{m-\frac{1}{2}}}{2k^m} \int (a-x)^{-\frac{1}{2}} ds$ si integralia ita accipiantur vt evanescant postto $x=0$. Atque simili modo in ascensu erit tempus per CM $= \int \frac{ds}{\sqrt{g(a-x)}} + \frac{g^{m-\frac{1}{2}}}{2k^m} \int (a-x)^{-\frac{1}{2}} ds$.

Corollarium 6.

619. Integrum ergo tempus vel descensus vel ascensus per CME habebitur, si in his posterioribus formulis ponatur post integrationem $x=0$.

Scholion.

620. Satis iam expofitis iis, quae ad motum corporis super data curva inveniendum pertinent, progredior ad quaestiones inultas, in quibus ex aliis datis, quae incognita sunt, inveniantur. Et primum quidem occurrunt huiusmodi problemata, in quibus lex accelerationis seu fecula celeritatis datur, et curva quaeritur, quae motum illi feculae convenientem producat in medio

SUPER DATA

curva quocunque tam vt haecenus assumemus.

PR

621. In medio quocunque multiplicata super qua corpus sit M celeritate aequalis sit applicata

MOTU PUNCTI

5. per EM est $\int \frac{ds}{\sqrt{g(a-x)}} + \frac{g^{m-\frac{1}{2}}}{2k^m} \int (a-x)^{-\frac{1}{2}} ds$ his integrabilibus ita acceptis vt evanescant postto $x=0$;

PR

621. In medio quocunque multiplicata super qua corpus sit M celeritate aequalis sit applicata

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 333

curva quocunque resistente; potentiam vero abfolutam vt haecenus constantem et deorsum directam assumemus.

PROPOSITIO 71.

Problema.

621. In medio, quod resistit in ratione quacunque multiplicata celeritatum, invenire curvam AM, super qua corpus ita descendat, ut in singulis punctis M celeritatem habeat debitam altitudini, quae aequalis sit applicatae respondenti PL datae curvae BL.

Solutio.

Postea AP=x et PL=v dabitur aequatio inter x et v propter curvam BL datam. Iam sit arcus AM=s, et exponens rationis multiplicatae celeritatum a m, cui resistencia est proportionalis; quibus positis erit $d\omega = g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$; notante g potentiam uniformem deorsum trahentem et k exponentem resistencie. Ex hac igitur aequatione est $ds = \frac{gk^m dx - k^m d\omega}{v^m}$, quae quia v per x dari ponitur, variables habet a se invicem separatas, atque idcirco sufficit ad curvam matensiam AM constituendam. At curva ds semper maius esse debet quam dx; ne curva AM fiat imaginaria, oportet vt fit $gk^m dx - k^m d\omega > v^m dx$, seu

T t 3

$dx > \frac{k^m dv}{gk^m - v^m}$. Namque vbi est $dx = \frac{k^m dv}{gk^m - v^m}$ ibi curvae AM tangens fit verticalis; et vbi $dx < \frac{k^m dv}{gk^m - v^m}$, ibi curva AM omnino partem habere nequit. Q. E. I.

Corollarium I.

622. Cum vbi curvae BL tangens est verticalis, fit $dv = 0$, erit in loco respondente curvae AL, $ds = \frac{gk^m dx}{v^m}$, in quo puncto corpus descendens maximam vel minimam habebit celeritatem. Ne igitur hoc curvae AL punctum fit imaginarium, oportet fit $gk^m > v^m$, seu $v < k\sqrt{g}$.

Corollarium 2.

623. Si curva BL alicubi incidat in axem AP, vt ibi fit $v = 0$; erit in loco curvae AM respondente $ds = \infty$; si quidem m fuerit numerus affirmatiuus. Hoc ergo loco curva AM habebit tangentem horizontalem, in quam curva desinet.

Corollarium 3.

624. Habent curva AM alicubi tangentem horizontalem, in euanescent illo loco dx prae ds . Quamobrem erit $ds = \frac{-k^m dv}{v^m}$. Ex quo apparet in

SUPER D

in loco ci
fere debet
re horizon
tus erit qu

625.

verticalis,
na in initi
tangente
 gdx , seu
li, quem
erit $=g$.

626.

mentum t
ca tempus
 $+gk^m \int \frac{dx}{v^m}$

627.
tum curu
loco desc

in

OTU PUNCTI

fit $dx = \frac{k^m dv}{gk^m - v^m}$
alis; et vbi $dx <$
no partem habe-

I.

tangens est ver
respondente cur
incto corpus de
habebit celerita
punctum fit ima
seu $v < k\sqrt{g}$.

incidat in axem
curvae AM re
fuerit numerus
na AM habebit
n curva desinet.

icubi tangentem
o dx prae ds .
x quo apparet
in

in loco curvae BL respondente applicatas decre-
fere debere, atque ibi curvae BL tangentem fo-
re horizontalem, quia dv infinites quoque ma-
tus erit quam dx .

Corollarium 4.

625. Curvae AM tangens, vt vidimus, est
verticalis, vbi est $dx = \frac{k^m dv}{gk^m - v^m}$. Quo igitur cur-
ua in initio A, vbi celeritas fit nulla, habeat
tangentem verticalem, oportet vt ibi fit $dv =$
 gdx , seu $v = gx$. Hoc ergo casu tangens angu-
li, quem curua BL in A cum AP constituet,
erit $=g$.

Corollarium 5.

626. Cum fit $ds = \frac{gk^m dx - k^m dv}{v^m}$, erit ele-
mentum temporis $\frac{ds}{v} = \frac{gk^m dx - k^m dv}{v^{m+1}}$. Quocir-
ca tempus descensus per AM erit $= \frac{2k^m}{(2m-1)v^{m-1}}$
 $+gk^m \int \frac{dx}{v^{m+1}}$.

Scholion I.

627. Si curva BL super AB ascenderet,
tum curva AM quoque sursum vergeret; atque
loco descensus problemati satisficeret ascensus su-
per

336 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

per illa curva. Fir enim hoc casu abscissa x negatiua ideoque et eius elementum dx ; quamobrem habebitur ista aequatio $dt = \frac{-gk^m dx - k^m dv}{v^m}$

quae oritur ex aequatione $dv = -g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$ naturam ascensus continente. Simili modo si curva BL ita est comparata, vt rursus ascendat; tum curva AM quoque sursum dirigetur; et partim descensu partim ascensu conditioni praefcriptae satisfaciat.

Exemplum I.

628. Si quaeratur curva AM super qua corpus aequabiliter moueatur celeritate scilicet altitudini b debita; erit BL linea recta parallela axi AP atque $v = b$. Hanc ob rem erit $ds = \frac{gk^m dx}{b^m}$. Vnde sequitur lineam AM fore rectam inclinatam, et cosinum anguli, quem cum verticali AP constituet fore $= \frac{gk^m}{b^m}$ posito x pro sinu toto. Quo igitur maior fuerit b , seu celeritas, qua corpus ferri debet, eo minor erit angulus cum verticali AP, atque si fuerit $b^m = gk^m$, tum linea quaesita ipsa erit verticalis AP. At si b^m maior proponeretur quam gk^m , tum solutio perduceret ad imaginarium, ad angulum scilicet, cuius cosinus esset maior

SUPER I

maior sinu
tio AM de

629. (ita descendit vt radii proprietates Erit igitur

tis habebitur
 $(g-a)k^m x$
 $(1-m)\alpha^m$
opus si $m <$
super linea
pta; super
curfu scilicet
incipit. Si
bebit tractu
bet $\alpha < g$;
sistente no
quantam in
debet quam
igitur prof
titudinem
erit vertic
bebit. Tei
Tom. II.

MOTU PUNCTI

abscissa x negatiua ideoque et eius elementum dx ; quamobrem habebitur ista aequatio $dt = \frac{-gk^m dx - k^m dv}{v^m}$

quae oritur ex aequatione $dv = -g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$ naturam ascensus continente. Simili modo si curva BL ita est comparata, vt rursus ascendat; tum curva AM quoque sursum dirigetur; et partim descensu partim ascensu conditioni praefcriptae satisfaciat.

629. Quaeratur curva AM super qua corpus ita descendat, vt eius celeritas in singulis punctis sit vt radii proprietates omni motui in vacuo competens. Erit igitur $v = \alpha x$, et $dv = \alpha dx$; hisque substitutis habebitur $ds = \frac{gk^m dx - \alpha k^m dx}{\alpha^m x^m}$ et $s = \frac{(g-a)k^m x^{1-m}}{(1-m)\alpha^m}$, vbi constantis additione non est opus si $m < 1$. At si $m = 1$, curva est tractoria super linea horizontali per A transiente descrypta; super qua corpus ab infinita distantia, concurfu scilicet tractoriae cum asymptoto, descensum incipit. Simili modo si $m > 1$, curva formam habebit tractoriae similem. Semper autem esse debet $\alpha < g$; ex quo perspicitur corpus in medio residente non tantam acquirere posse celeritatem quantam in vacuo. Deinde quia ds minus esse debet quam dx , erit $(g-a)k^m > \alpha^m x^m$; corpus igitur profundius descendere nequit, quam per altitudinem $= \frac{k}{\alpha} V(g-a)$; quo loco curuae tangens erit verticalis, curruaque punctum reuerfionis habebit. Tempus autem, quo corpus per arcum AM

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 337

maior sinu toto. Tempus porro, quo lineae portio AM descensu absoluitur, erit $= \frac{gk^m x}{b^m Vb} - \frac{s}{Vb}$

Exemplum 2.

629. Quaeratur curva AM super qua corpus ita descendat, vt eius celeritas in singulis punctis sit vt radii proprietates omni motui in vacuo competens. Erit igitur $v = \alpha x$, et $dv = \alpha dx$; hisque substitutis habebitur $ds = \frac{gk^m dx - \alpha k^m dx}{\alpha^m x^m}$ et $s = \frac{(g-a)k^m x^{1-m}}{(1-m)\alpha^m}$, vbi constantis additione non est opus si $m < 1$. At si $m = 1$, curva est tractoria super linea horizontali per A transiente descrypta; super qua corpus ab infinita distantia, concurfu scilicet tractoriae cum asymptoto, descensum incipit. Simili modo si $m > 1$, curva formam habebit tractoriae similem. Semper autem esse debet $\alpha < g$; ex quo perspicitur corpus in medio residente non tantam acquirere posse celeritatem quantam in vacuo. Deinde quia ds minus esse debet quam dx , erit $(g-a)k^m > \alpha^m x^m$; corpus igitur profundius descendere nequit, quam per altitudinem $= \frac{k}{\alpha} V(g-a)$; quo loco curuae tangens erit verticalis, curruaque punctum reuerfionis habebit. Tempus autem, quo corpus per arcum AM

AM descendit est $= \int \frac{ds}{\sqrt{ax}} = \frac{2(g-a)k^m x^{\frac{1}{2}-m}}{(1-2ax)^{k^m+1}} \cdot$
 Quare nisi sit $m \leq \frac{1}{2}$ tempus non potest esse finitum; sed est infinite magnum; nam si $m = \frac{1}{2}$ curva erit cyclois deorsum versa, super cuius vertice A corpus perpetuo permanebit.

Corollarium 6.

630. Perspicitur ergo in medio resistente motum non ultra datum punctum posse continuari, ita ut celeritates semper sint in subduplicata ratione altitudinum.

Corollarium 7.

631. Ex his apparet omnes curvas hoc modo inuentas habere in A tangentem horizontalem. Quandoque ergo radius osculi in A est finitae magnitudinis, corpus nunquam descendat. At si radius osculi sit infinite parvus, quod evenit si $m \leq \frac{1}{2}$, tum corpus descendere poterit; id quod ex eo, quod tempus sit finitum, intelligitur.

Scholion 2.

632. Si corpus ex A descensum incipiat, atque curvae AM in A tangens non fuerit horizontalis, tum ipso motus initio resistentia est nulla, erit ergo ibi $ds = g dx$. Quamobrem quo loco AM curva prodeat non habens in A tangentem

SUPER I

tem horizontalem cum ipso initio A cum axe tangens angulum acutum descendentem enim in vacuo ex medio resistere non poterit, quam delabentissimam, et Quamobrem debet esse eadem altitudo descendentem medio Vbi enim AM sit in

MOTU PUNCTI

$\frac{(g-a)k^m x^{\frac{1}{2}-m}}{(1-2ax)^{k^m+1}}$ in potest esse finitum si $m = \frac{1}{2}$ curva super cuius vertice

5.

edio resistente motum posse continuari, subduplicata ratione

7.

s curvas hoc modo inuentas horizontalem in A est finitae magnitudinis, quod evenit poterit; id quod intelligitur.

633.

si detur curvas debita celeritatibus corporis ascendentes super curva invenienda AME in punctis M. Dicis enim $AP = v$; $PL = v$ et $AM = s$, erit $ds = \frac{gk^m dx - k^m dv}{v^m}$

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 339

tem horizontalem, curva BL, quae in A connectitur cum AP, ita debet esse comparata, ut in ipso initio sit $v = g x$; seu tangens curvae BL in A cum axe AP angulum constituere debet, cuius tangens sit $= g$; alioquin enim curva AM non angulum acutum cum AP conficeret. Magis autem descendendo semper esse debet $v \leq g x$, in medio enim resistente celeritas ex quacunque altitudine acquisita minor est celeritate, quae in vacuo ex eadem altitudine acquiritur. Porro in medio resistente corpus maiorem celeritatem acquirere non potest, quam si per lineam verticalem delaberetur, quia enim linea verticalis est brevissima, et citissime descensu absolvitur, corpus quam minime resistentiae actioni est expositum. Quamobrem in medio resistente curva BL ita debet esse comparata, ut v vbiq; sit minor, quam altitudo debita celeritati, quae a corpore in eodem medio resistente per AP cadendo acquiritur. Vbi enim v hanc altitudinem superat, ibi curva AM sit imaginaria.

Scholion 3.

633. Simili modo res se habet si pro ascendente curva BLD, cuius applicatae PL sint altitudines debita celeritatibus corporis ascendentes super curva invenienda AME in punctis M. Dicis enim $AP = v$; $PL = v$ et $AM = s$, erit $ds = \frac{gk^m dx - k^m dv}{v^m}$. Ne igitur ds sit negativum, oportet

Uu 2

ecm

340 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

oportet, vt $d\psi$ habeat valorem negativum, i. e. vt curva BL continuo ad axem AD convergat. Deinde etiam $-d\psi$ maius esse debet quam gdx seu tangens curvae BL vbiq; cum axe AP maiorem angulum constituere debet, quam est is, cuius tangens est $=g$. Neque vero hoc sufficit, sed praeterea $-d\psi - gdx$ maius esse debet quam $\frac{v^m dx}{k^m}$; seu $-d\psi > \frac{(gk^m + v^m) dx}{k^m}$, sine differentia inter $-d\psi$ et gdx maior esse debet quam $\frac{v^m dx}{k^m}$. Haec postrema conditio huc redit, vt PL sit minor, quam altitudo debita celeritati, quam corpus in P haberet, si ex A celeritate alt. AB debita, per AP ascendisset. In ascensu enim per lineam verticalem corpus pro ratione altitudinis percursae minimum celeritatis detrimentum a resistentia patitur. In ipso autem puncto D, angulus ADB tantus esse debet vt eius tangens sit $=g$; quia prope punctum E, in quo celeritas est nulla, resistentiae effectus evanescit: sin vero iste angulus esset maior, curva AME in E tangentem haberet horizontalem, vti in praeced. scholio quoque de descensu monuimus.

PROPOSITIO 72.

Problema.

Tab. XIII. Fig. 6. 634. Si datur curva AM super qua corpus in vacuo mouetur; inuenire curuam a m, super qua corpus

SUPER MOTU PUNCTI

pus in n aequalis et a m a Met m

Ductis aequalibus et $ap =$ aequatio punctis res in l tia abscissa portassas erit pro $-gdt$, resistent $\frac{v^m ds}{k^m}$; Attendant prodibit $+$ $\frac{(b-gt)^m}{g}$ t et s; behitur am. Q

MOTU PUNCTI

negativum, i. e. AD convergat. debet quam gdx im axe AP maius, quam est is, pro hoc sufficit, esse debet quam

que differentia debet quam tuc redit, vt ebita celeritati, A celeritate alt. In ascensu enim o ratione altitudinis detrimentum em puncto D, t eius tangens fit iuo celeritas est ir: sin vero iste E in E tangentem praeced. schol

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 341

pus in medio resistente ita descendat, vt celeritas in a aequalis sit celeritati in A, et sumtis arcibus AM et am aequalibus, vt celeritates in singulis punctis Met m sint quoque aequales.

Solutio.

Ductis axibus verticalibus AP et ap, et horizontalibus MP, mP; sit AM = am = s; AP = t; et ap = x; propter curuam AM datam dabitur aequatio inter s et t. Iam sint celeritates in punctis A et a debitae altitudini b, et celeritates in M et m debitae altitudini v. Sit potentia absoluta deorsum sollicitans g, et resistentia vt portassas exponentis am celeritatum. His positis erit pro motu in vacuo super curva AM, $ds = -gdt$, seu $v = b - gt$; et pro descensu in medio resistente super curva ma erit $d\psi = -gdx + \frac{v^m ds}{k^m}$; in qua aequatione si loco $d\psi$ et v substituantur valores ex priori aequatione inuenti, prodibit $-gdt = -gdx + \frac{(b-gt)^m ds}{k^m}$; seu $dx = dt + \frac{(b-gt)^m ds}{gk^m}$. Quia autem datur aequatio inter t et s; si loco t eius valor in s substituitur, habebitur aequatio inter x et s pro curva quaesita am. Q. E. I.

Uu 3

Co-

Corollarium 1.

635. Si in curva $A M$ punctum B fuerit initium descensus, ideoque eius altitudo supra $A = g$; habebitur quoque in curva $a m$ initium descensus b , sumendo arcum $a m b = A M B$.

Corollarium 2.

636. Ex solutione apparet esse semper $ds > dt$; quare altitudo ap maior erit quam altitudo $A P$; in medio enim resistente maiore opus est altitudine ad eandem celeritatem generandam quam in vacuo.

Corollarium 3.

637. Quia in curvis $A M$ et $a m$ sumtis aequalibus arcibus, celeritates in illis locis sunt aequales; tempora quoque, quibus aequales arcus $A M$ et $a m$ describuntur, erunt aequalia. Atque ideo tempus descensus in medio resistente per $b m a$ aequale est tempori descensus in vacuo per $B M A$.

Corollarium 4.

637. Ne curva $b m a$ fiat imaginaria, oportet ut sit vbiq; $dx < ds$. Hanc ob rem debet esse $dt + \frac{(b-g)^m ds}{g k^m} < ds$ seu $g k^m dt < g k^m ds - (b-g)^m ds$. Hoc autem ita se habet si fuerit $g k^m dt$

SPER DATA

MOTU PUNCTI

$< (g k^m - b^m) dt$ tinet ad punctum negativum vsusciendum ut $g k^m dt$ non

639. Ne i

te omnia necesse est, ut sit $b < k V g$. Sit in puncto $A ds = a dt$, erit ideo erit g Si ergo curva horizontalis del

640. Sit

fito $A, b^m = k \frac{ds}{a} + \frac{(a-1) ds^2}{a}$ a tangentem h

641. In $t = \frac{b}{g}$. Pro puncto elementis res in punctis tac.

I. B fuerit initium supra $A = m$ initium descensus $M B$.

639. Ne i

esse semper $ds > dt$; quam altitudo maiore opus est em generandam

640. Sit

$a m$ sumtis aequalibus arcibus $A M$ a. Atque ideo resente per $b m a$ cno per $B M A$.

agninaria, oportet ob rem debet $g k^m dt < g k^m ds -$ habet si fuerit $g k^m dt$

SPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 343

$< (g k^m - b^m) ds$, qui est casus si t evanescit et pertinet ad punctum a , nisi t alicubi habeat valorem negativum. Quocirca ad hoc tantum est respiciendum ut punctum a fiat reale, quod evenit si $g k^m dt$ non minus fuerit quam $(g k^m - b^m) ds$.

Corollarium 5.

639. Ne igitur curva $a m$ fiat imaginaria, ante omnia necesse est, ut sit $b < k V g$. Sit in puncto $A ds = a dt$, erit a numerus vnitatis maior; erit ideo erit $g k^m < a (g k^m - b^m)$ seu $b < k V \frac{g k^m - b^m}{a}$. Si ergo curva $M A$ in A habeat tangentem horizontalem debet esse $b < k V g$ propter $a > b$.

Corollarium 6.

640. Sit autem, si fuerit $ds = a dt$ in puncto $A, b^m = k \frac{ds}{a} + \frac{(a-1) ds^2}{a}$; erit in ipso puncto $a, dx = \frac{ds}{a} + \frac{(a-1) ds^2}{a} = ds$. Hoc ergo casu curva $a m$ in a tangentem habebit verticalem.

Corollarium 7.

641. In initio motus in B fit $b = g t$, seu $t = \frac{b}{g}$. Pro puncto b igitur erit $dx = dt$ curvarum elementis sumtis aequalibus. Quare tangentis in punctis B et b aequaliter erunt inclinatae.

Scho-

Scholion I.

642. Quia curva am non absolute ex curva AN constructi potest, sed praeterea nosse oportet celeritatem in puncto A seu descensus initium B; si in curva AM aliud descensus initium accipiantur, alia inuenietur curva am . Curuae ergo BMA et bma ratione unici descensus tantum ita congruunt, ut celeritates aequalibus percursis spatii sint inter se aequales; et si in aliis punctis initia descensus ponantur, haec convenientia non amplius locum habebit. Non igitur dantur duae curuae super quibus descensus omnes ad datum punctum vsque inter se congruant, altera in vacuo altera in medio resistente constituta.

Exemplum I.

642. Sit AMB linea recta utcuque inclinata ita ut sit $s = at$; et quaeratur curva amb super qua corpus simili modo progredatur in medio resistente, quo super AMB in vacuo. Posito autem $\frac{1}{2}$ loco t prodibit sequens aequatio inter x et s pro curva quaesita amb : $dx = \frac{ds}{a} + \frac{(ab - gs)^m}{g^m k^m} ds$, cuius integralis est $x = \frac{s}{a} + \frac{ab^{m+1} - (ab - gs)^{m+1}}{(m+1)g^m k^m}$. Nepunctum a fiat $ims-$

SPER D.

imaginariū

fuerit $b^m =$ gentem vel habere pot super linea scendisse, $(k\sqrt{g}a^{m-1})$ g curua amb , pñdum, $\sqrt{\frac{m}{a^{m-1}}(a - g^{m-1})}$ ritatum pro $\frac{(k(a-1) - g^m)}{g^m}$ Quae est a rizonali diameter est

644. scripta cyc et sit med leritatum, circulo Al que horizo atque duo Tom.II.

ITU PUNCTI

hinc ex curva nosse oportet initium B; im accipiantur, ergo BMA et ita congruunt, pariti sunt initia descensus in a non amplius duae curuae atum punctum i vacuo altera

utcuque inclinat ur curva amb ediat in medio vacuo. Posito aequatio inter b : $dx = \frac{ds}{a} + \frac{(ab - gs)^m}{g^m k^m} ds$ punctum a fiat $ims-$

SPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 345

imaginariū oportet ut $\frac{1}{2} + \frac{b^m}{g^m k^m} < 1$. Nam si fuerit $b^m = \frac{(a-1)g^m k^m}{a}$ curva in a habebit tangentem verticalem; neque propterea b maiorem habere poterit valorem. Ponatur igitur corpus super linea inclinata BMA ex taura altitudine descendisse, ut fiat $b = k\sqrt{\frac{a-1}{a}}$, erit $dx = \frac{ds}{a} + \frac{(k\sqrt{g}a^{m-1}(a-1) - gs)^m ds}{g^m k^m}$, quae est aequatio pro curua amb , in qua initium descensus in b est capñdum, ubi est $ds = a dx$, seu arcus amb erit $= k\sqrt{\frac{m}{a^{m-1}}(a-1)}$. Si resistentia fuerit quadratis celeritatum proportionalis erit $m=1$, ideoque $dx = \frac{ds}{a} + \frac{(k(a-1) - g^m)}{g^m}$ $ds = ds - \frac{ds^2}{ak}$ et integrando $x = s - \frac{s^2}{2ak}$. Quae est aequatio pro cycloide super basi horizontali descripta, cuius circuli generatoris diameter est $\frac{s}{k}$.

Corollarium 8.

644. Sit ergo super basi horizontali CB de-
scripta cyclois AMB circulo generatore ANC, Fig. 7.
et sit medium resistentis in duplicata ratione celeritatum, cuius exponents sit $= k$. Si nunc in circulo ANC sumatur chorda AN $= \frac{s}{2}$ ducaturque horizontalis PNM, et ex M tangens MT; atque duo corpora ponantur descendere alterum super
Tom.II. XX

super MT in vacuo et alterum super curva MB in medio resistente, ambo haec corpora aequalibus temporibus aequalia spatia abfoluent.

Exemplum 2.

645. Sit curva A MB cyclois deorsum spectans, cuius circuli generatoris diameter = $\frac{a}{2}$; erit $ss = 2at$ et $t = \frac{ss}{2a}$ atque $dt = \frac{ss}{2a}$. His ergo sub-stituitis prodibit pro curva *amb* sequens aequatio

$$dx = \frac{s ds}{a} + \frac{(2ab - s^2)^m ds}{2^m a^m k^m}; \text{ vel si totus arcus}$$

AMB, qui in vacuo descensu abfolvi ponitur, videretur *c* erit $b = \frac{cc}{2a}$; ideoque pro curva *amb* orientur ista aequatio

$$dx = \frac{s ds}{a} + \frac{g^{m-1} (cc - s^2)^m ds}{2^m a^m k^m}$$

Ne igitur haec curva in puncto *a* fiat imaginaria, oportet sit $g^{m-1} c^{2m} < 2^m a^m k^m$, vel altitudo arcus AB minor esse debet quam $\frac{k}{2} \sqrt[2]{g}$; nam si fuerit altitudo arcus $AB = \frac{k}{2} \sqrt[2]{g}$, tum curvae *amb* tangens in *b* erit verticalis. Si ergo B sit cuspis cycloidis, erit $\frac{cc}{2a} = \frac{a}{2}$ seu $c = a$; et si sit praeterea $g^{m-1} a^{2m} = 2^m k^m$, quo curvae *amb* in *a* tangens fiat verticalis, habebitur ista aequatio $dx = \frac{s ds}{a} + \frac{(aa - s^2)^m ds}{a^{2m}}$; quae curva in duobus punctis *a* et *b* habebit tangentes verticales.

CG-

646. cloide ita spatii per prietatem super curru puncto *b*, determinat

647.

tum B ca qua in eu continetur. tochrona i erit in me super A M. resistente r

648.

ipae, quas pro tauro sed simul i re non po si modo ir ni, super mouentur,

CG-

super curva MB corpora aequali- abfoluent.

is deorsum spectans diameter = $\frac{a}{2}$; erit $ss = 2at$ et $t = \frac{ss}{2a}$ atque $dt = \frac{ss}{2a}$. His ergo substituitis prodibit pro curva *amb* sequens aequatio

$dx = \frac{s ds}{a} + \frac{(2ab - s^2)^m ds}{2^m a^m k^m}$; vel si totus arcus abfolvi ponitur, videretur *c* erit $b = \frac{cc}{2a}$; ideoque pro curva *amb* orientur ista aequatio

$$dx = \frac{s ds}{a} + \frac{g^{m-1} (cc - s^2)^m ds}{2^m a^m k^m}$$

Ne igitur haec curva in puncto *a* fiat imaginaria, oportet sit $g^{m-1} c^{2m} < 2^m a^m k^m$, vel altitudo arcus AB minor esse debet quam $\frac{k}{2} \sqrt[2]{g}$; nam si fuerit altitudo arcus $AB = \frac{k}{2} \sqrt[2]{g}$, tum curvae *amb* tangens in *b* erit verticalis. Si ergo B sit cuspis cycloidis, erit $\frac{cc}{2a} = \frac{a}{2}$ seu $c = a$; et si sit praeterea $g^{m-1} a^{2m} = 2^m k^m$, quo curvae *amb* in *a* tangens fiat verticalis, habebitur ista aequatio $dx = \frac{s ds}{a} + \frac{(aa - s^2)^m ds}{a^{2m}}$; quae curva in duobus punctis *a* et *b* habebit tangentes verticales.

CG-

Corollarium 9.

646. Cum igitur corpus in vacuo super cycloide ita descendat, vt eius accelerationes sint spatii percurrentis proportionales; eandem proprietatem habebit descensus in medio resistente super curva *amb*, si initium descensus sumatur in puncto *b*, quod per aequationem ad curuam *amb*, determinatur, erit scilicet $amb = c$.

Corollarium 10.

647. Si in curva A MB aliud descensus initium B capiatur; tota curva *amb* alia reperietur, qua in eius aequatione longitudo arcus A MB = *c* continetur. Quare etiam cyclois sit curva taurochrona in vacuo, curva *amb* talis tamen non erit in medio resistente: quia pluribus descensibus super A MB eoridem curuae diuersae in medio resistente respondent.

Scholion 2.

648. Curuae hoc exemplo erutae sunt esse ipae, quas Clar. Hermannus in Comm. Tom. II. pro taurochronis in mediis resistentibus inuenit; sed simul ipse demonstrauit eas quaedam satisfacere non posse. Ceterum ex his intelligitur, simili modo in medio resistente curuam posse inueniri, super qua corpus ascendendo eodem modo mouentur, quo super dato curva in vacuo. Sicut enim

XX 2

enim

enim puncta Ae et d initia ascensus illud in vacuo hoc in medio resistenti; sique celeritas initialis debita altitudini b ; habebitur pro curva amb ista aequatio $dx = dt - \frac{(b-gt)^m ds}{gk^m}$; ex qua aequatione intelligitur, curvam amb non fieri posse imaginariam, nisi ipsa curva AMB talis fuerit. Nam quia, ne curva amb sit imaginaria, esse debet $dx < ds$; hic dx minus est quam dt , quod per se minus est quam ds . Ut si linea AMB sit linea verticalis, altera amb poterit assignari; nam posita $AB = c$, erit $b = gc$, et $s = t$; quare pro curva amb inuenitur ista aequatio $dx = ds - \frac{g^{m-1}(c-s)^m ds}{k^m}$, cuius integralis est $x = s + \frac{g^{m-1}(c-s)^{m+1} - g^{m-1}c^{m+1}}{(m+1)k^m}$. Accommodetur haec aequatio ad resistentiam quadratis celeritatum proportionalem fiet $m = 1$, ideoque erit $x = s + \frac{(c-s)^2 - c^2}{2k}$, quae est ad cycloidem hoc modo: describatur cyclois AMB circulo generatore diametri $AC = \frac{k}{2}$, super basi horizontali BC , tum capiat arcus $AM = k - c$; erit M initium ascensus, ex quo puncto, si corpus MA ascendat celeritate altitudinis gc debita, in medio resistenti in duplicata ratione celeritatum eodem modo mouebitur, quo in vacuo eadem celeritate initiali sursum ascendens verticaliter.

PRO-

SPPER

649. Si potentia fuerit coniformis et deorsum sit. Tab. XV. *recta, i*
celeritat
qua co
aequabili

Sit A curvae punctum supremum, per quod ducatur axis verticalis AP ; celeritasque, qua corpus horizontaliter progreditur, sit debita altitudini b . Sumatur abscissa $AP = s$, applicata $PM = y$ et arcus $AM = s$; sique corporis in M celeritas debita altitudini ψ ; qua celeritate corporis elementum $Mm = ds$ percurrat. Erat ergo ut ds ad dy ita corporis celeritas per Nm , quae est ut ψ ad celeritatem horizontalem \sqrt{b} , unde oritur $\psi = \frac{b^{3/2}}{dy}$. Iam sit potentia sollicitans $= g$; exponens resistentiae k , et ipsa resistentia $= \frac{g^m}{k^m}$. His positus erit $d\psi = g dx - \frac{g^m ds}{k^m}$, quae aequatio, si loco ψ valor $\frac{b^{3/2}}{dy}$ substituitur, exprimet naturam curvae quaesitae. Sit autem $ds = p dy$, erit $\psi = b p^2$ et $d\psi = 2p dy$. Quocirca habebitur $2bp dy = g dy - \frac{b^{3/2} p^{2m+1} dy}{k^m}$, quae separata dat $dy = \frac{Y(p^2-1)}{k^m}$

PRO-

CTV PUNCTI

ius illud in vacuo celeritas initialis pro curva amb ; ex qua aequatione non fieri posse MB talis fuerit. imaginaria, esse tamen dt , quod si linea AMB sit assignari; nam $s = t$; quare pro $dx = ds - s$ est $x = s +$

ommodetur haec celeritatum proportionem erit $x = s +$ cycloidem hoc circulo generatore horizontali BC , erit M initium ascensus MA ascendat in medio resistenti eodem modo eadem celeritate

SPPER DATA LINEA IN MED. RES. 349

PROPOSITIO 73.

Problema.

649. Si potentia fuerit coniformis et deorsum sit. Tab. XV. *recta, mediusque in ratione quacunque multiplicata*
celeritatum resylat; determinare curuam AM, super
qua corpus descendendo secundum horizontalem AH
aequabiliter progredietur.

Solutio.

Sit A curvae punctum supremum, per quod ducatur axis verticalis AP ; celeritasque, qua corpus horizontaliter progreditur, sit debita altitudini b . Sumatur abscissa $AP = s$, applicata $PM = y$ et arcus $AM = s$; sique corporis in M celeritas debita altitudini ψ ; qua celeritate corporis elementum $Mm = ds$ percurrat. Erat ergo ut ds ad dy ita corporis celeritas per Nm , quae est ut ψ ad celeritatem horizontalem \sqrt{b} , unde oritur $\psi = \frac{b^{3/2}}{dy}$. Iam sit potentia sollicitans $= g$; exponens resistentiae k , et ipsa resistentia $= \frac{g^m}{k^m}$. His positus erit $d\psi = g dx - \frac{g^m ds}{k^m}$, quae aequatio, si loco ψ valor $\frac{b^{3/2}}{dy}$ substituitur, exprimet naturam curvae quaesitae. Sit autem $ds = p dy$, erit $\psi = b p^2$ et $d\psi = 2p dy$. Quocirca habebitur $2bp dy = g dy - \frac{b^{3/2} p^{2m+1} dy}{k^m}$, quae separata dat $dy = \frac{Y(p^2-1)}{k^m}$

XX 3

2bk

$$\frac{2bk^m p d p \sqrt{p^2 - 1}}{gk^m V(p^2 - 1) - b^m p^{2m+1}}$$

Curvae igitur quaesitae se-
quens erit constructio ; sumto $y =$

$$\frac{2bk^m p d p}{gk^m V(p^2 - 1) - b^m p^{2m+1}}$$
 erit $x =$

$$\int \frac{2hk^m p d p \sqrt{p^2 - 1}}{gk^m V(p^2 - 1) - b^m p^{2m+1}}$$
 Q. E. I.

Corollarium I.

650. Si loco pp restituatur $\frac{x^2}{g}$, atque per φ definiantur y et x , erit $y = \frac{k^m d\varphi \sqrt{b}}{gk^m V(\varphi - b) - \varphi^m V\varphi}$ atque
 $x = \frac{k^m d\varphi V(\varphi - b)}{gk^m V(\varphi - b) - \varphi^m V\varphi}$ Similique modo hinc
 erit arcus $s = \int \frac{k^m d\varphi \sqrt{\varphi}}{gk^m V(\varphi - b) - \varphi^m V\varphi}$ Sumto autem
 $\frac{x}{b}$ loco pp erit $ds = \frac{d\varphi \sqrt{\varphi}}{V\varphi}$ et $dx = \frac{d\varphi V(\varphi - b)}{V\varphi}$ atque
 $ds = \frac{dx \sqrt{\varphi}}{V(\varphi - b)}$

Corollarium 2.

651. Quia aequatio $ds = \frac{k^m d\varphi \sqrt{b}}{gk^m V(\varphi - b) - \varphi^m V\varphi}$ est
 separata; ex ea solutio particularis quaesito satis-
 faciens erui potest, faciendo denominatorem gk^m
 $V(\varphi - b) - \varphi^m V\varphi = 0$, unde erit ipsa celeritas $V\varphi$
 constans. Sic ergo $\varphi = c$ erit $V(\varphi - b) = \frac{c^m \sqrt{c}}{gk^m}$;
 atque

SUPER D.

atque ideo
 ut supra iam

652. (debita est a

ex aequatio
 tirudo c .
 satisfaciens
 A; qua aeq

653. S

quo moueat
 $= g(a+x)$,
 do ergo fiet
 quae est ac
 lectum liberi

654.

ideo k vald
 $= \frac{x}{gk^m V(\varphi - b)}$

MOTU PUNCTI

igitur quaesitae se-
 $y =$

652. Quo autem habebitur inclinatio rectae
 satisfaciens, et celeritas corporis initialis Vc in
 A; qua aequabiliter per rectam descendet.

Corollarium 4.

653. Si restitencia euanescat corpusque in va-
 cuo moueatur fiet $k = \infty$ ideoque $x = \frac{d\varphi}{g}$ seu φ
 $= g(a+x)$, atque $ds = \sqrt{g(a+x)}$. Integran-
 do ergo fiet $y = \frac{2}{g} \sqrt{b} (ga + gx - b) - \frac{2}{g} V(b)(ga - b)$
 quae est aequatio pro parabola, quam corpus pro-
 lectum libere describit.

Exemplum.

654. Si medium fuerit rarissimum, atque

ideo k valde magnum, erit $\frac{gk^m V(\varphi - b) - \varphi^m V\varphi}{gk^m V(\varphi - b)}$ q. pr. Hanc ob rem
 $= \frac{x}{gk^m V(\varphi - b)} + \frac{\varphi^m V\varphi}{g^2 k^{2m} (\varphi - b)^2}$ q. pr. Hanc ob rem
 ha-

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 351

atque ideo $ds = \frac{gk^m dx}{g^m}$ pro linea recta inclinata
 ut supra iam inuenimus (627).

Corollarium 3.

652. Quo autem habebitur inclinatio rectae
 satisfaciens, et celeritas corporis initialis Vc in
 A; qua aequabiliter per rectam descendet.

habeatur $y = \frac{2\sqrt{b(\psi-b)}}{g} + \int \frac{\psi^m d\psi \sqrt{b\psi}}{g^2 k^m (\psi-b)}$ et $x = \frac{\psi}{g} + \int \frac{\psi^m d\psi \sqrt{\psi}}{g^2 k^m \sqrt{\psi-b}}$. Ex hac posteriori aequatione est quam proxime $\psi = gx - \int \frac{g^{m-1} x^m dx \sqrt{gx}}{k^m \sqrt{gx-b}}$, qui valor in aequatione $dy = \frac{dx \sqrt{b}}{y(\psi-b)}$ substitutus dat aequationem inter x et y pro curva quaesita.

PROPOSITIO 74.

Problema.

Tab. XIV. **655.** *Invenire curvam AM super qua corpus descendens in medio quocunque resurgente aequabiliter deorsum progrediatur existente potentia absoluta uniformi et deorsum directa.*

Solutio.

Posita abscissa AP = x , AM = s , sit celeritas qua corpus uniformiter descendere debet debita altitudini b . Potentia porro uniformis deorsum directa sit G , et altitudo debita celeritati $M = \psi$ atque resistentia = k^m erit ergo $d\psi = g dx - \frac{\psi^m ds}{k^m}$. Debeat autem esse vt $Mm:MN = V\psi:Vb$, unde erit $\psi = \frac{bd\psi}{dx}$. Ex hac ergo aequatione erit $ds = \frac{dx\psi^2}{\psi^2}$, quo valore in aequatione substituto habebitur $dx = g dx - \frac{\psi^{m+1/2} dx}{k^m \sqrt{b}}$ seu $dx = \frac{k^m d\psi \sqrt{b}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$ *Quam-*

Quamobrem erit

$$\int \frac{k^m d\psi \sqrt{\psi}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$$

656. Ex his

retur aequatio e accipi potest ea, distime poterit in urra reliquarum

C

O 74.

M super qua corpus resurgente aequabiliter potentia absoluta uniformi et deorsum directa.

C

Quamobrem erit $x = \int \frac{k^m d\psi \sqrt{b}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$; $s = \int \frac{k^m d\psi \sqrt{\psi}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$; argue applicata PM = $y = \int \frac{k^m d\psi \sqrt{\psi}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$; Ex quibus aequationibus con-

structio curvae quaesitae conficitur. Q. E. I.

Corollarium I.

656. Ex his tribus aequationibus, si dedideretur aequatio ex x , y et s tantum conficiens, accipi potest ea, ex qua valor ipsius ψ commodissime poterit inueniri, isque deinceps in alterutra reliquarum substitui.

Corollarium 2.

657. Quia aequatio $dx = \frac{k^m d\psi \sqrt{b}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$ in-
 A M = s , sit celeritas
 endere debet debita
 o uniformis deorsum
 debita celeritati $M = \psi$
 igitur $d\psi = g dx - \frac{\psi^{m+1/2} ds}{k^m}$.
 : MN = $V\psi:Vb$, unde
 ergo aequatione erit
 quatione substituto ha-
 beatur $dx = \frac{k^m d\psi \sqrt{b}}{g k^m \sqrt{b} - \psi^{m+1/2}}$ *Quam-*

Tom. II.

Yy

Scho-

Scholion I.

658. Quod in praecedente et hoc problemae linea recta inclinata solutionem praebet particularem; ex eo intelligi potest, quod in medio resistente recta inclinata inveniri possit, super qua corpus aequabiliter moueatur, ut supra (62-7) ostendimus. Hic autem ipse casus vtrique problemati satisfaciit; si enim corpus super recta aequabili motu incidit, tam horizontaliter, quam verticaliter aequabiliter quoque promouetur; quin etiam secundum quamcumque plagam aequabiliter feratur.

Corollarium 3.

659. Pro vacuo sit $k = \infty$. Quamobrem erit $x = \frac{2}{g}$ seu $v = gx$ atque $ds = \frac{dx\sqrt{g^2x^2 - b^2}}{v}$ et $dy = \frac{dx\sqrt{g^2x^2 - b^2}}{v}$ quae aequatio integrata dat $y = \frac{2(g^2x^2 - b^2)^{3/2}}{3g\sqrt{b}}$, et praebet parabolam cubicalem rectificabilem ut supra iam inuenimus.

Exemplum I.

660. Ponamus resistentiam ipsi celeritati bus proportionalem erit $m = \frac{1}{x}$, ideoque $x = \frac{dx\sqrt{g^2x^2 - b^2}}{g\sqrt{bx} - v} = \sqrt{b}k / \sqrt{g^2x^2 - b^2}$, si initium ascidarum in eo puncto accipiamur, ubi v euanescit. Ex hac autem aequatione prodit $e^{\sqrt{bx}} = \frac{g^2x^2 - b^2}{g\sqrt{bx} - v}$ seu $v = e^{\sqrt{bx}}$ (670a)

SUPER D.

$(e^{\sqrt{bx}} - 1)g$

ipsum v sibi
Vel cum sit
 $= \frac{2g^2dx\sqrt{k^2 - x^2}}{g\sqrt{k^2 - x^2}}$
 $s = \sqrt{g^2k^2} /$
ante inuenit
quatio inter

661. I

leritatum r
 $\frac{k^2dv}{g\sqrt{k^2 - v^2}}$ et a
tionis integ
tur $e^{\frac{2k}{g}} = \frac{2}{g}$
 $= gk(x - e^{-\sqrt{bx}})$
 \sqrt{b} ; qui v
dat aequati
sita.

662. In
mathibus cu
pus motum
sum aequat

ITU PUNCTI

et hoc proble-
ionem praebet
st, quod in me-
dini possit, su-
atur, ut supra
de casus vtrique
pus super recta
horizontaliter, quam
omouetur; quin
iam aequabiliter

Quamobrem erit
 $et dy = \frac{dx\sqrt{g^2x^2 - b^2}}{v}$

$(\frac{g^2x^2 - b^2}{3g\sqrt{b}})^{3/2}$, et
tificabilem ut su-

ipsum celeritati-
ideoque $x = \frac{dx\sqrt{g^2x^2 - b^2}}{g\sqrt{bx} - v}$
m ascidarum in
inescit. Ex hac
 $\frac{g^2x^2 - b^2}{g\sqrt{bx} - v}$ seu $v = e^{\sqrt{bx}}$ (670a)

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 355

$(e^{\sqrt{bx}} - 1)g\sqrt{bk} = g\sqrt{bk}, (x - e^{\sqrt{bx}})$. Valore hoc

ipsum v substituto habebitur $ds = \frac{dx\sqrt{g^2(x - e^{\sqrt{bx}})^2 - b^2}}{y}$
Vel cum sit $ds = \frac{dx\sqrt{k^2 - v^2}}{g\sqrt{k^2 - v^2}}$, ponatur $v = u^2$ erit $ds = \frac{2u\sqrt{k^2 - u^2}}{g\sqrt{k^2 - u^2}} = 2du\sqrt{k}$, quae integrata dat
 $s = \sqrt{g^2k^2} / \sqrt{e^{-2\sqrt{bx}} - 1} - 2\sqrt{k}v$, in qua valor ipsius v ante inuenitus substitui potest, quo prodcat aequatio inter x et s .

Exemplum 2.

661. Restat nunc medium in duplicata celeritatum ratione, erit $m = x$; ideoque $dx = \frac{k^2dv}{gk\sqrt{k^2 - v^2}}$ Huius posterioris aequationis integrale est $s = \frac{2k}{3} \int \frac{dx\sqrt{g^2x^2 - b^2}}{g\sqrt{bx} - v}$, ex qua oritur $e^{\frac{2k}{g}} = \frac{g^2x^2 - b^2}{g\sqrt{bx} - v}$; atque $v = \frac{g^2x^2 - b^2}{g\sqrt{bx} - v}$ Quocirca erit $v = \sqrt{gk(x - e^{-\sqrt{bx}})}$ \sqrt{b} ; qui valor in aequatione $dx = \frac{dv}{v}$ substitutus dat aequationem inter s et x pro curva quaesita.

Scholion 2.

662. Quemadmodum in his duobus problematibus curvas determinauimus super quibus corpus motum vel secundum horizontem vel deorsum aequabiliter feratur, ita simili modo proble-
ma

ma resoluti potest, si corpus secundum quamvis aliam plagam aequaliter progredi debeat; ipsam autem quaestionem, quia nihil concinni ex solutione deduci potest, hic omisi; atque ob eandem causam problema isochronae paracentricae in medio resistente non attingo. Adtingam vero his, in quibus celeritatum quaedam lex proponitur, non parum curiosum problema, quod a nemine adhuc est tractatum, pro mediis resistentibus; quod pro vacuo propositum ne problema quidem est. Quaeritur scilicet curva super qua corpus ad datum punctum maxima celeritate pertingat; in vacuo enim corpus super quacunque curva motum in eodem loco semper eandem obtinet celeritatem.

**PROPOSITIO 75.
Problema.**

Tab. XIV. Fig. 3.
663. Inter omnes curvas puncta A et C iungentes determinare eam A M C, super qua corpus ex A ad C descendens maximam acquirat celeritatem existente resistentia in quocunque multiplicata ratione celeritatum, et potentia cuiusvis deorsum tendente.

Solutio.

Quo corpus ad punctum C maxima cum celeritate perueniat, curvae quaeruntur A M C duo quaeque elementa M m, m μ ita posita esse debent, ut corpus ea percurrendo maximum accipiat celeritatis.

SUPER D

lertatis in
elementa A
tum, maiore
lertatem.
ficio eleme
ta haec cum
celertatis 2
tur, inter
ad axem
μ π statque
elementa quo
licitans = g
fissentia in 2
altitudo ce
erit increm
c^m M m
k^m et i
tae dum et
(ϑ + g. M F
elementa A
augmentum
(ϑ + g. M F
percurrere

IV PUNCTI

undum quamvis
li debeat; ipsam
meiani ex solu
atque ob eandem
centricae in me
augam vero his,
ex proponitur,
tod a nemine ad
fissentibus; quod
ma quidem est.
i corpus ad da
vertingat; in va
ne curva motum
inet celeritatem.

75.

ista A et C iun
or qua corpus ex
nitur celeritatem
multiplicata rati. ne
corpus tendente.

maxima cum ce
tae A M C duo
oftra esse debent,
num accipiat ce
lertatis.

lertatis incrementum. Nam si corpus per alia
elementa M μ, maius acquireret celeritatis augmen
tum, maiorem quoque in C habiturum esset ce
lertatem. Per methodum igitur maximorum po
ficio elementorum M m, m μ, insuenitur, si elemen
ta haec cum proximis M n, n μ, comparantur et
celertatis augmenta, quae per utraque generan
tur, inter se aequalia ponantur. Ducantur ad hoc
ad axem verticalem A P *plurimae* M P, m μ, et
μ π statque elementa axis P p, p π aequalia. Du
cantur quoque verticales M F, m g, et in curvae
elementa normales m f, n g. Iam sit potentia sol
licitans = g, exponens resistentiae = k, ipsa re
fissentia in 2 m multiplicata ratione celeritatum, et
altitudo celeritati in M debita = a. His positis
erit incrementum ipsius ϑ per M m = g. M F -
c^m M m
k^m et incrementum altitudinis celeritati debi
tae dum corpus per m μ progreditur = g. m G -
(ϑ + g. M F - $\frac{c^m M m}{k^m}$) m μ. Dum ergo corpus
elementa M n et n μ conficit altitudo ϑ accipit
augmentum = g (M F + m G) - $\frac{c^m M n}{k^m}$
(ϑ + g. M F - $\frac{c^m M n}{k^m}$) m μ. At elementa M μ, μ μ
percurrere accipiet ϑ augmentum = g (M F + m G) - $\frac{c^m M μ}{k^m}$.
Y y 3

$$\frac{v^m M n}{k^m} - \frac{(\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m}{k^m} \quad \text{Quibus sibi ac-$$

quibus positis habebitur $0 = v^m (M n - M m) + (\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m n \mu - (\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m m \mu$. Est vero $M n - M m = n f$ et $(\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m = v^m + m g v^{m-1} \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n$ atque $(\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m = v^m + m g v^{m-1} \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n$ atque

$\frac{m g v^{2m-1}}{k^m} M m$. Nunc vero his valoribus substituen-

dis proveniet haec aequatio $\psi (n f - m g) - m g \cdot MF \cdot \frac{m g v^m}{k^m} (M n \cdot n \mu - M m \cdot m \mu) = 0$. At est $M n \cdot n \mu - M m \cdot m \mu = m \mu \cdot n f - M m \cdot m g$, atque ob trian-

gula $n f m$, $m F M$ et $m g n$, $\mu G m$ similia est $n f = \frac{m F \cdot m n}{M m}$ atque $m g = \frac{\mu G \cdot m n}{M m}$. His substitutis et per $m n$ diviso prodit $\psi (\frac{m F}{k^m} - \frac{\mu G}{m \mu}) - m g \cdot \frac{m F \cdot \mu G}{m \mu} + \frac{m g v^m}{k^m} (\frac{m \mu \cdot n f}{M m} - \frac{M m \cdot \mu G}{m \mu}) = 0$. Huius aequationis duo prio-

SUP. MOTU PUNCTI

$$\frac{m \mu}{k^m} - \frac{(\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m}{k^m} \quad \text{Quibus sibi ac-$$

quibus positis habebitur $0 = v^m (M n - M m) + (\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m n \mu - (\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m m \mu$. Est vero $M n - M m = n f$ et $(\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m = v^m + m g v^{m-1} \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n$ atque $(\psi + g \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n)^m = v^m + m g v^{m-1} \cdot MF - \frac{v^m}{k^m} M n$ atque

$\frac{m g v^{2m-1}}{k^m} M m$. Nunc vero his valoribus substituen-

dis proveniet haec aequatio $\psi (n f - m g) - m g \cdot MF \cdot \frac{m g v^m}{k^m} (M n \cdot n \mu - M m \cdot m \mu) = 0$. At est $M n \cdot n \mu - M m \cdot m \mu = m \mu \cdot n f - M m \cdot m g$, atque ob trian-

gula $n f m$, $m F M$ et $m g n$, $\mu G m$ similia est $n f = \frac{m F \cdot m n}{M m}$ atque $m g = \frac{\mu G \cdot m n}{M m}$. His substitutis et per $m n$ diviso prodit $\psi (\frac{m F}{k^m} - \frac{\mu G}{m \mu}) - m g \cdot \frac{m F \cdot \mu G}{m \mu} + \frac{m g v^m}{k^m} (\frac{m \mu \cdot n f}{M m} - \frac{M m \cdot \mu G}{m \mu}) = 0$. Huius aequationis duo prio-

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 359

Quo autem symbolis vitamur, sit $A P = x$, $m \mu = y$ et $A M = s$ erit $P p = p \pi = dx$, $m F = dy$, et $M m = ds$, prodibitque $\frac{m g s dy}{ds} + \psi d. \frac{dy}{ds} = 0$. Ae-

quatio vero canonica est $dv = g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$, in qua si loco $g dx$ ex superiore aequatione substituitur $\frac{v^m ds}{k^m} d. \frac{dy}{ds} + \psi d. \frac{dy}{ds} + \frac{v^m ds}{k^m} = 0$, seu $\frac{m g s dy}{ds} + \psi d. \frac{dy}{ds} + \frac{m v^m dy}{k^m} = 0$. Sic $dy = p ds$ et $v^{1-m} = u$, erit vt sequitur $p d u + \frac{v^{1-m}}{m} u dp + \frac{(1-m)p ds}{k^m} = 0$, ex qua integrata prodit $u = \frac{(m-1)p^{\frac{m-1}{m}}}{k^{\frac{m-1}{m}}} \int p^{\frac{1-m}{m}} ds$. Ex hoc u obinebitur er-

go vicissim $\psi = u^{1-m}$, qui valor in superiori aequatione $m g p ds \sqrt{(1-pp)} + \psi dp = 0$ substitutus, dabit aequationem inter p et s , et consequenter inter y et s . Ad curvam autem constituendam hoc modo computum institui expedit: Posito $dy = p ds$ habentur haec duae aequationes $m g p ds \sqrt{(1-pp)} + \psi dp = 0$ et $dv = g ds \sqrt{(1-pp)} - \frac{v^m ds}{k^m}$.

Ex illa est $ds = \frac{\psi dp}{m g p \sqrt{(1-pp)}}$ qui in hac substitutus dat $m p d v + \psi dp = \frac{g k^m \sqrt{(1-pp)}}{v^{m+1}} dp$. Haec divisa per $v^{m+1} p^2$ fit integrabilis etique integrale $\int \frac{m g p ds \sqrt{(1-pp)} + \psi dp}{v^{m+1} p^2} = 0$

360 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

$$\frac{1}{v^m p} = C + \frac{V(1-pp)}{gA^m p} \text{ seu } v^m = \frac{gk^m}{ap + V(1-pp)} \text{ et } v$$

$$\frac{k \sqrt{g}}{V(a_i + V(1-pp))} \text{ Quocirca erit } m g d s =$$

$$\frac{-kdp \sqrt{g}}{pV(ap + V(1-pp))} \text{ et } mg dx = \frac{-kdp \sqrt{g}}{pV(ap + V(1-pp))}$$

atque $mg ds = \frac{-kdp \sqrt{g}}{(1-p)^2 V(ap + V(1-pp))}$. Ex quibus aequationibus facile est curvam quaesitam conseruere. Q. E. L

Corollarium I.

664. Si radius osculi curuae in M versus axem directus uocetur r, erit $d \frac{dy}{dx} = -\frac{dx}{r}$. Hocque valore substituto habebitur $\frac{mg dx}{ds} = \frac{g}{r}$ seu $\frac{2mg dy}{ds} = \frac{2g}{r}$. Est uero $\frac{2g}{r}$ vis centrifuga corporis in hac curua moti, cuius directio est ab axe directa et $\frac{2g}{r}$ est vis normalis. Quare in curua quaesita vis centrifuga est contraria vi normali et se habet ad vim normalem ut $2m$ ad 1 , id est, ut exponens potestatis celeritatis, cui resistentia est proportionalis ad uicem.

Corollarium 2.

665. Hae igitur omnes curuae parte concava sunt deorsum directae. Quia enim vis normalis

SPPER

malis di in eande que deo

666

ne celeri centrifuga Quamobni proiectoi scribit.

667.

$$\frac{-kdp \sqrt{g}}{p(1-pp)^2 V}$$

in M versus axem reparatae, mentur. quo casu satisfact. est pro pro recta pteritatem celeritatis

668. leriarum Tom. II.

MOTU PUNCTI

$$\frac{gk^m}{ap + V(1-pp)} \text{ et } v$$

$$\frac{kdp \sqrt{g}}{pV(ap + V(1-pp))} \text{ erit } m g d s =$$

$$\frac{-kdp \sqrt{g}}{pV(ap + V(1-pp))} \text{ Ex qui- am quaesitam con-}$$

scribit.

I.

in M versus axem reparatae, mentur. quibus in hac curua directio est ab axe directa et se habet ad vim normalem ut $2m$ ad 1 , id est, ut exponens potestatis celeritatis, cui resistentia est proportionalis ad uicem.

2.

668. leriarum Tom. II.

SPPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 361

malis directio deorsum respicit, et radius osculi in eandem plagam tendit, concavitas curuae quae deorsum respicere debet.

Corollarium 3.

666. In medio resistente in simplici ratione celeritatum erit $2m = r$. Hoc ergo casu vis centrifuga aequalis est et contraria vi normali. Quamobrem curua quaesita satisfaciens, erit ipsa projectoria, quam corpus proiectum libere describit.

Corollarium 4.

667. Quia in aequatione $mg ds = \frac{-kdp \sqrt{g}}{p(1-pp)^2 V}$ indeterminatae sunt

tres solutiones particulares inde obtinentur. Primam dat aequatio $ap + V(1-pp) = 0$, quo casu celeritas fit infinita, et quaecumque satisfact. Secunda est $p = x$, seu $dy = ds$, quae est pro recta horizontali, et tertia est $p = 0$, pro recta verticali; quae semper hanc habet proprietatem, ut corpus in ea descendens maxima celeritatis augmenta accipiat.

Exemplum I.

668. Resistae medium in simplici ratione celeritatum erit $n = 1$. Sumatur ex tribus inuentis Tom. II.

aequationibus ea, quae dy continet, erit $dy = C - \frac{2gkdp}{(xp+V(1-pp))^2}$, cuius integralis est $y = C - \frac{2gkdp}{xp+V(1-pp)}$. Cum autem sit $p = \frac{dy}{dx}$ et $V(1-pp) = \frac{dx}{dt}$ erit $y = C - \frac{2gkdx}{2s+dx}$ seu neglecta constante C, quia curvam non immutat, erit $xy'dy + y'dx + 2gkdy = a$. Quae aequatio per y diuisa et de-
 nuo integrata dat $xy + x + 2gky = C$. Quae est aequatio pro curua logarithmica ea ipsa, quam Libr. I. proleptoriam in hac resistentiae hypothe-
 si inuenimus.

Exemplum 2.

669. Sit nunc resistentia quadratis celerita-
 tum proportionalis erit $m = r$. Sumatur aequa-

$$\text{tio ista } ds = \frac{-kdp}{(xp+V(1-pp))}$$

Huius au-

tem integralis est $s = k \frac{xp+V(1-pp)}{e^{\frac{1}{2}kx}}$, sine $e^{\frac{1}{2}kx} =$
 $\frac{xp+V(1-pp)}{e^{\frac{1}{2}kx}}$. Hinc fit $ge^{\frac{1}{2}kx} dy - a dy = dx$,

atque $ds = dy \sqrt{(1 + (ge^{\frac{1}{2}kx} - a)^2)}$. Quae est aequa-
 tio pro curua quaesita, quae hanc habebit pro-
 prietatem, vt vis centrifuga corporis sit duplo
 maior quam vis normalis. Curua igitur perpe-
 tuo sursum premetur vi aequali vel ipsi vi nor-
 mali vel dimidio vis centrifugae. In hac vero
 curua corpus ita mouebitur vt altitudo celeritati
 in M debita sit $= \frac{gk}{2e^{\frac{1}{2}kx}} \frac{gkds}{dx+ady}$.

Scho-

SUPER DATA

670. Cum
 peculiaris ratio
 normalis locu
 calis cuiusque r
 tur in vacuo q
 Omnes enim ci
 prietatem, vt
 bus aequales ge
 la potest defini
 sio satisfaciant.

671. Nota
 his curuis inuen
 aequalis nihilo.
 thodo non ita
 inter omnes de
 eos is, in quo
 ritatem; cui q
 C transiens et
 iuncta satisfaci
 comparata, vt
 contiguum pe
 ximum vel min
 ducar. Quamot
 nitur, super c
 minus celeritatis
 per alia quacum

MOTU PUNCTI

intinet, erit $dy =$
 gnalis est $y = C -$
 $p = \frac{dy}{dx}$ et $V(1-pp)$
 neglecta constante C,
 rit $xy'dy + y'dx +$
 per y diuisa et de-
 $gky = C$. Quae est
 itentia ea ipsa, quam
 essentiae hypothe-
 2.

1. quadratis celerita-
 r. Sumatur aequa-
 1. Huius au-
 $(xp+V(1-pp))$, sine $e^{\frac{1}{2}kx} =$
 $\frac{xp+V(1-pp)}{e^{\frac{1}{2}kx}}$. Hinc fit $ge^{\frac{1}{2}kx} dy - a dy = dx$,
 Quae est aequa-
 hanc habebit pro-
 corporis sit duplo
 iuncta igitur perpe-
 illi vel ipsi vi nor-
 ga. In hac vero
 e altitudo celeritati
 $\frac{gk}{2e^{\frac{1}{2}kx}} \frac{gkds}{dx+ady}$.

Scho-

Scholion I.

670. Cum in quavis resistentiae hypothesi
 peculiaris ratio inter vim centrifugam et vim
 normalem locum habeat; vacuum autem tanquam
 calis cuiusque resistentiae considerari queat; sequi-
 tur in vacuo quamvis curuam satisfacere debere.
 Omnes enim curuae in vacuo hanc habent pro-
 prietatem, vt super his ex aequalibus altitudini-
 bus aequales generentur celeritates; ideoque nul-
 la potest defini, quae potius quam reliquae quae-
 sio satisfaciant.

Scholion 2.

671. Notatu dignum est, quod in omnibus
 his curuis inuentis nusquam corporis celeritas sit
 aequalis nihilo. Atque idcirco problema hac me-
 thodo non ita resolui potest, vt determinetur
 inter omnes descensus ex A ad C ex quiete fa-
 ctos is, in quo corpus maximam acquirit cele-
 ritatem; cui quaestioni sola recta verticalis per
 C transiens et cum horizontali per A ducta con-
 iuncta satisfaciunt. Nostra autem solutio ita est
 comparata, vt duorum elementorum quorumque
 contiguum positionem eam designat, quae ma-
 ximum vel minimum celeritatis augmentum pro-
 ducar. Quamobrem hac methode ea curua inue-
 nitur, super qua corpus motum vel maius vel
 minus celeritatis augmentum acquirit, quam su-
 per alia quacunque curua A et C iungente, &

Zz 2

COR-

corpus ex A eadem celeritate descensum inchoet. Ex inuentis autem colligi potest, hac ratione eam prodire curram, super qua minimum celeritatis incrementum generetur, vel super qua corpus motu maxime uniformi feratur. Atque hoc sensu facile percipitur, motum ex quiete incipere non posse. Quamquam enim certum est, si puncta A et C in linea verticali sunt posita, super hac verticali motu in A ex quiete facto maximam in C generari celeritatem; tamen calculus non hanc dat solutionem, etiam si praebeat lineam verticalem; sed celeritatem initialem in A facit debitam alt. $k\sqrt{g}$, quae celeritas tanta est, ut non amplius augmentum accipere queat. Hac igitur celeritate corpus aequabiliter ex A ad C descendet; hacque ratione nullum, hoc est minimum capit celeritatis incrementum. Problema ergo, ut solutioni consentaneum fuisset, ita proponi debuisset; inter omnes lineas puncta A et C iungentes eam determinare, super qua corpus motum minima accipiat celeritatis augmenta; atque simul celeritatem initialem in A huic quaesito accommodatam designare.

Scholion 3.

672. Secundum ordinem praescriptum sequi deberent nunc huiusmodi problema, in quibus temporum quadam lege data curvae essent inuestigandae idoneae; sed cum temporum leges pleraeque

SUPER

naeque ad
quaestione
gorio qu
dabo, qu
ditio ad
uimus, r
missis vr
vacuo su

673.
rum abolu
est brachy
ducit descen
normali;

Quae
pus in M
males poi
altera M;
ds, ducti
= dx et
ritari in
atque radi
directum,
His posit

MOTU PUNCTI

stentium inchoet. hac ratione eam um celeritatis in qua corpus motu maxime uniformi feratur. Atque hoc sensu facile percipere non est, si puncta A et C in linea verticali sunt posita, super hac verticali motu in A ex quiete facto maximam in C generari celeritatem; tamen calculus non hanc dat solutionem, etiam si praebeat lineam verticalem; sed celeritatem initialem in A facit debitam alt. $k\sqrt{g}$, quae celeritas tanta est, ut non amplius augmentum accipere queat. Hac igitur celeritate corpus aequabiliter ex A ad C descendet; hacque ratione nullum, hoc est minimum capit celeritatis incrementum. Problema ergo, ut solutioni consentaneum fuisset, ita proponi debuisset; inter omnes lineas puncta A et C iungentes eam determinare, super qua corpus motum minima accipiat celeritatis augmenta; atque simul celeritatem initialem in A huic quaesito accommodatam designare.

Quae
pus in M
males poi
altera M;
ds, ducti
= dx et
ritari in
atque radi
directum,
His posit

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 365

naeque ad celeritatum leges possunt reduci, huiusmodi quaestiones non profero. Sed vnicam in hoc negotio quaestionem de curvis brachyochronis tractabo, quia ea est temporis praescripta est conditio ad celeritatum rationes, quas iam penultimus, reduci non potest. Qua in re isdem praemissis vrar, quae supra circa brachyochronas in vacuo sunt tradita.

PROPOSITIO 76.
Theorema.

673. In medio quocunque regente et potentia. Tab. XIV, Fig. 4.
rum abolutarum hypothese quocunque ea curva AMC est brachyochrona seu breuissimum ab A ad C prae dicit descensum; in qua vis centrifuga est aequalis vis normali, et in eandem plagam directam.

Demonstratio.

Quaecunque fuerint potentiae absolutae in corpore in M agentes, eae in duas inter se normales possunt resolui, quarum altera sit $ML = P$, altera $MN = Q$. Sumro curuae elemento $Mm = ds$, ductisque perpendicularis ml , mn , sit $Ml = mn = dx$ et $ml = Mn = dy$. Ponatur altitudo celeritari in M debita $= v$ et vis resistente $= R$, atque radius osculi in M $= r$, quem pono sursum directum, ita ut posito dx constante sit $r = \frac{ds^2}{dx dy}$ His positis erit $d\psi = Pd\alpha + Qd\gamma - Rds$, quae

$\frac{Pdx + Qdy}{ds}$ est vis tangentialis ex potentiis P et Q orta. At supra ex natura brachyflochronismi $\frac{h}{r}$ fuerit $d\psi = Pdx + Qdy + Rds$ invenimus fore $\frac{2^2}{r} = \frac{Pdx + Qdy}{ds}$ (364), quae formulae ab hac nostra tantum in signo literae R differunt, haecque in computum non venit. Denotat autem $\frac{2^2}{r}$ vim centrifugam secundum normalem MO agentem atque $\frac{Pdx + Qdy}{ds}$ est vis normalis iuxta MO agens ex utraque vi P et Q orta. Quare si fuerit vis centrifuga vi normali aequalis, et in eandem plagam directâ, curva erit brachyflochrona. Q.E.D.

Corollarium I.

674. Si vis normalis, quae oritur ex resolutione potentiarum absolutarum corpus folliculatum, vocetur N et vis tangentialis ex eadem resolutione orta ponatur T, erit $d\psi = (T - R)ds$ et $\frac{2^2}{r} = N$, quae duae aequationes coniunctae dant curvam brachyflochronam.

Corollarium 2.

675. Quaecunque igitur fuerit resistentia, erit semper $\psi = \frac{N}{g}$, unde celeritas corporis super brachyflochrona facile invenitur. Erit enim ut vis gravitatis z ad vim normalem N ita dimidium radii oculi ad altitudinem celeritati in M debitam.

Scho-

SVP

MOTU PUNCTI

potentiis P et Q hyflochronismi $\frac{h}{r}$ invenimus fore $\frac{2^2}{r}$ ac ab hac nostra runt, haecque in t autem $\frac{2^2}{r}$ vim MO agentem at- ra MO agens ex e si fuerit vis cen- n eandem plagam ona. Q.E.D.

I.

oritur ex reso- 1 corpus follici- entialis ex eadem it $d\psi = (T - R)ds$ les coniunctae da- 6 dollem 7bique ds fut aze b

2.

it resistentia, erit 6 quibus 6 curvae tota, vel fo follici

Scho-

Scholion.

676. Haec eandem proprietate quoque locuta habet in motu corporum protectorum libero, est enim pariter pro motu libero vis centrifuga aequalis vi normali. Discrimen autem in hoc consistit, ut in motu libero vires centrifuga et normalis sint inter se oppositae; pro curvis brachyflochronis autem conspirantes. Sive in motu libero directiones radii oculi r et vis normalis N coincidunt; in brachyflochronis vero inter se sunt contrariae. Hanc ob rem hic summus $r = \frac{ds}{dx dy}$ cum in motu libero sit $r = \frac{ds}{dx dy}$.

Corollarium 3.

677. Cum ex formula brachyflochronismi indolem continente prodeat $\psi = \frac{N}{g}$; si hic valor ubique loco ψ in altera aequatione $d\psi = (T - R)ds$ substituitur, habebitur aequatio naturam curvae brachyflochronae exhibens.

Corollarium 4.

678. In quocunque ergo medio resistente et quibuscunque folliculantibus corpus potentiis, eae curvae omnes erunt brachyflochronae, in quibus tota, quam sustinent, pressio duplo maior est quam vel sola vis centrifuga vel sola ex potentiarum folliculantium resolutione orta vis normalis.

PRO-

PROPOSITIO 77.

Problema.

Tab. XIV. Fig. 2. 679. In medio uniformi quod regit in ratione quacunq; multiplicata celeritatum, et potentia absoluta existente uniformi et dorsum directam; determinare curvam brachylobrionam AM, super quam corpus descendens tempore brevissimo ex A ad M perveniat.

Solutio.

Positis in axe verticali abscissa AP=x, et que respondente applicata PM=y, arcuque curvae quatuor AM=s; sit g potentia deorsum sollicitans, et $\frac{c^m}{k^m}$ resistentia in M, si quidem celeritas in M fuerit debita altitudini v. His positis erit vis normalis $\frac{c^m y}{dr}$; cui aequalis esse debet vis centrifuga, quae est $\frac{2v^2}{dr} = \frac{2c^m y}{dr}$ (676), sumto dx pro constante. Facta ergo aequatione est $v = \frac{c^m y}{2dx}$. Aequatio vero canonica pro descensu in hoc medio resistente dat $dv = g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$. Prior autem aequatio posita dsdds loco dyddy propter dx constans abit in hanc $v = \frac{c^m ds}{2dx}$, ex qua fit $dv = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$ $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds} = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$ $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$, quae aequatio reducta dat $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds} = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$

SYPER

OTU PUNCTI

7.

regit in ratione, et potentia absoluta; determinatur aequatio ds=pxd=dpd. bicurvis.

Nunc si seu ddp=

3dp=

aequatio bebatur $\frac{mg^{m-1}}{2^{m-1}k^m}$

q=

ipsius p dicitur $q = \frac{p^m}{2^{m-1}k^m}$ Tom. I.

regit in ratione, et potentia absoluta; determinatur aequatio ds=pxd=dpd. bicurvis.

Nunc si arcuque curvae scorsum sollicitandem celeritas

His positis erit vis normalis $\frac{c^m y}{dr}$; cui aequalis esse debet vis centrifuga, quae est $\frac{2v^2}{dr} = \frac{2c^m y}{dr}$ (676), sumto dx pro constante. Facta ergo aequatione est $v = \frac{c^m y}{2dx}$. Aequatio vero canonica pro descensu in hoc medio resistente dat $dv = g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$. Prior autem aequatio posita dsdds loco dyddy propter dx constans abit in hanc $v = \frac{c^m ds}{2dx}$, ex qua fit $dv = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$ $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds} = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$ $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$, quae aequatio reducta dat $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds} = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$

Prior autem propter dx

ipsius p dicitur $q = \frac{p^m}{2^{m-1}k^m}$ Tom. II.

SYPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 369

regit in ratione, et potentia absoluta; determinatur aequatio ds=pxd=dpd. bicurvis.

Nunc si arcuque curvae scorsum sollicitandem celeritas

His positis erit vis normalis $\frac{c^m y}{dr}$; cui aequalis esse debet vis centrifuga, quae est $\frac{2v^2}{dr} = \frac{2c^m y}{dr}$ (676), sumto dx pro constante. Facta ergo aequatione est $v = \frac{c^m y}{2dx}$. Aequatio vero canonica pro descensu in hoc medio resistente dat $dv = g dx - \frac{v^m ds}{k^m}$. Prior autem aequatio posita dsdds loco dyddy propter dx constans abit in hanc $v = \frac{c^m ds}{2dx}$, ex qua fit $dv = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$ $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds} = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$ $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$, quae aequatio reducta dat $\frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds} = \frac{c^m ds}{2dx} + \frac{c^m ds dy}{2dx ds}$

Prior autem propter dx

ipsius p dicitur $q = \frac{p^m}{2^{m-1}k^m}$ Tom. II.

370 CAPUT TERTIUM DE MOTU PUNCTI

et $s = \int \frac{2dx}{p}$ atque $y = \int \frac{2x^2 p^2 (p^2 - 1)}{p^3}$. Unde construatur curva brachyochronae sequitur. Q. E. I.

Corollarium I.

680. Sit A punctum in quo motus incipit atque celeritas est nulla; erit ibi $\varphi = 0$ seu $\frac{dx}{dt} = 0$, unde fit: $dy = 0$, quia ds evanescere non potest. In puncto A ergo curva habebit tangentem verticalem.

Corollarium 2.

681. Quia in ipso motus initio motus in medio resistente a motu in vacuo non discrepat, curva AM initium A a cycloidis cuspidate, quae est brachyochrona in vacuo non discrepat. Ideoque in A non solum tangens erit verticalis, sed etiam radius osculi in eo loco erit infinite parvus.

Corollarium 3.

682. Quia in A est $dy = 0$; atque est $dy = dx \sqrt{(p^2 - 1)}$, erit pro puncto A, $p = 1$. Ex data ergo curvae constructione punctum A obtinebitur, si fiat $p = 1$. Integrae ergo illa ita debent accipi ut x, y et y evanescant posito $p = 1$.

Corollarium 4.

683. Quoniam est $\varphi = \frac{dx dy}{2ax dx}$, erit propter $ds = p dx$ et $ds^2 = dp dx$; $\varphi = \frac{dx dy (p^2 - 1)}{2ap}$, atque ob

SPPER

MOTU PUNCTI

ob $dx =$
patet φ

Unde construatur. Q. E. I.

I.

684. Radius osculi in puncto quocunque M ibi $\varphi = 0$ seu $\frac{dx}{dt} = 0$ evanescere non potest. In puncto A ubi est $p = 1$ erit radius osculi $r = 0$.

685

tangens $p = \infty$.
dus osculi

2. In initio motus in vacuo non discrepat, id est cuspidate, quae non discrepat. Tangens erit verticalis, loco erit infinite

686

vt motu
bebitur
per $ds = d$
 $\frac{dx}{dt} = \frac{dx}{dt}$
dat $-\frac{1}{2a}$
postquam
quia pos
hanc $x =$
quae est

3. atque est $dy = dx \sqrt{(p^2 - 1)}$. Ex data punctum A obtinebitur ergo illa ita debent accipi posito $p = 1$.

4.

erit propter $ds = p dx$ et $ds^2 = dp dx$; $\varphi = \frac{dx dy (p^2 - 1)}{2ap}$, atque ob

SPPER DATA LINEA IN MED. RES. 378

ob $dx = q dp$, erit $\varphi = \frac{dx dy (p^2 - 1)}{2ap}$. Unde patet φ evanescere si fit $p = 1$.

Corollarium 5.

684. Radius osculi in puncto quocunque M ibi $\varphi = 0$ seu $\frac{dx}{dt} = 0$ evanescere non potest. In puncto A ubi est $p = 1$ erit radius osculi $r = 0$.

Corollarium 6.

685. Sit B punctum brachyochronae, in quo tangens est horizontalis; erit ibi $dy = 0$ ideoque $p = \infty$. Punctum igitur B invenitur ponendo $p = \infty$. Erit ergo in hoc puncto $\varphi = \frac{dx dy}{2ap}$ et radius osculi $r = P$.

Exemplum I.

686. Ponamus resistantiam evanescentem ita ut motus fiat in vacuo, erit $k = \infty$, ideoque habebitur $ds^2 = 3 ds ds^2 = 0$. Quae aequatio dimittitur per ds dds et integrata dicitur $l ds - 3/2 ds^2 = l C$ seu $\frac{dx}{dt} = \frac{1}{2a} \sqrt{2ax - dx^2}$. Haec aequatio denuo integrata datur $-\frac{1}{3a} \sqrt{2ax - dx^2} + C$. Yei mutatis constantibus postquam $d = p dx$; erit $-a = p dx + C p^2$, quas quia posito $p = 1$, x debet evanescere, abire in hanc $x = \frac{a p^2 (p^2 - 1)}{p^2}$ seu $p = \frac{\sqrt{a(x - x_0)}}{\sqrt{a - x_0}}$, ideoque $ds = \frac{dx \sqrt{a}}{\sqrt{a - x_0}}$ quae est aequatio pro cycloide ut constat. Exem

A a a 2

Exemplum 2.

687. Restat medium in duplicata ratione celeritatum, erit $m=1$; atque $\frac{p}{k} = \frac{k}{p} \frac{dp}{p^2} = C - \frac{k}{p}$. Vnde fit $p = \frac{k}{C-k} = \frac{akd}{k^2 - a^2}$. Hanc ob rem erit $x = \int \frac{akd}{k^2 - a^2} dx$ et $s = \int \frac{akd}{k^2 - a^2} dx$. Fit ergo $s = k / (k-a)p$ atque $ek = \frac{k^2 - a^2}{(k-a)p} = \frac{k^2 - a^2}{k^2 - a^2} ob\ ds = p dx$. Porro er-
 bo. habebitur $(k-a)ek = ds = kds - adx$, quae inter-
 grata dat $k(k-a)ek = ks - ar + k(k-a)$. Vel eli-
 minata quantitate exponentiali ek erit $ks ds = a$
 $ax ds - ak ds + ak dx = a$. At si exponentialem
 ek per seriem exprimere velimus, erit $k(k-a)ek$
 $-k(k-a) = k(k-a)(\frac{1}{k} + \frac{1}{3k^3} + \frac{1}{5k^5} + \frac{1}{7k^7} + \frac{1}{9k^9} + \dots)$
 $+ etc.$ Quae series substituta dat $\frac{ek}{k-a} = \frac{1}{1.2.k} + \frac{1}{1.2.3.k^3} + \frac{1}{1.2.3.5.k^5} + \dots$
 M est $9 = \frac{ek^2}{p(k-a)}$. Pro puncto B vero in quo
 tangens est horizontalis erit $s = k / k-a$; atque ek
 Tab. XIV. $= \frac{k}{k-a}$ et idcirco $s = k + \frac{1}{k-a}$. Continuetur
 Fig. 3. nunc curva ultra B in BNC, cuius natura vt in-
 ueniatur in axe BQ ponatur abscissa BQ = t, et
 arcus BN = z. His positis erit AP = a = k - t +
 $\frac{1}{k} / k-a$ et AMN = s = z + k / k-a. Erat ergo ek
 $= \frac{k}{k-a} ek$; quibus valoribus in superiore aequatio-
 ne substituis prohibet: $k^2 ek = k^2 z + k^2 + at$, seu
 $at =$

SPER DATA

$at = k^2 (ek - 1) + \dots$
 $+ \frac{1}{1.2.3k} + \frac{1}{5k^5} + \dots$
 pro ramo BA
 tius erit $at =$
 $\frac{1}{1.1.3.4.k^3} - etc.$
 quoque tangen-
 nentur ponentur
 $a = ke^k - k$; se-
 $= k - \frac{1}{k} / \frac{1}{k-a} =$
 $AD = \frac{a}{k} + \frac{1}{3k^3} + \dots$
 A esse altius
 A. et B. utrum
 fionis; ita v
 diametri; id q
 $y = \int \frac{p ds}{p^2 (p^2 - 1)}$
 affirmatum q

MOTU PYCNCTI

2.

in duplicata ratione
 $\frac{p}{k} = \frac{k}{p} \frac{dp}{p^2} = C - \frac{k}{p}$
 Hanc ob rem erit
 $s = k / (k-a)p$
 $ds = p dx$. Porro er-
 $ds = adx$, quae inter-
 $+ k(k-a)$. Vel eli-
 si ek erit $ks ds = a$
 e si exponentialem
 imus, erit $k(k-a)ek$
 $+ \frac{1}{1.2.3.k} + \frac{1}{1.2.3.5.k^5} + \dots$
 ura dat $\frac{ek}{k-a} = \frac{1}{1.2.k} + \dots$
 In quouis puncto
 go B vero in quo
 $= k / k-a$ atque ek
 $/ k-a$. Continuetur
 cuius natura vt in-
 abscissa BQ = t, et
 it AP = a = k - t +
 $\frac{1}{k} / k-a$. Erat ergo ek
 superiore aequatio-
 $k^2 z + k^2 + at$, seu
 $at =$

SPER DATA LINEAE IN MEDIO RES. 373

$at = k^2 (ek - 1) - kz$. Atque per seriem $at = \frac{a^2}{1.2} + \frac{a^2}{1.2.3k} + \frac{a^2}{1.2.3.4k^3} + \dots$ etc. pro curua BNC; at
 pro ramo BMA in quo erit arcus BM, z negat-
 tius erit $at = k^2 (ek - 1) + kz = \frac{a^2}{1.2} - \frac{a^2}{1.2.3k} + \dots$
 $\frac{1}{1.1.3.4.k^3} - etc.$ Curua vero BNC in C habebit
 quoque tangentem verticalem, quod punctum in-
 nentur ponendo $kz = at$. Fiet vero hoc posito
 $a = ke^k - k$; seu $z = k / k-a = BNC$. Atque $r = CE$
 $= k - \frac{1}{k} / \frac{1}{k-a} = \frac{a}{k} + \frac{1}{3k^3} + \frac{a^2}{4k^4} - etc.$ cum contra sit
 $AD = \frac{a}{k} + \frac{1}{3k^3} + \frac{a^2}{4k^4} + \dots$ etc. Ex quo apparet punctum
 A esse altius positum quam punctum C; atque in
 A. et B. utrum habere conspices seu puncta reuer-
 sionis; ita vt tam AD quam CE sint curuae
 diametri; id quod ex hoc intelligitur, quod sit
 $y = \int \frac{p ds}{p^2 (p^2 - 1)}$, vbi $\sqrt{p^2 - 1}$ valorem habet tam
 affirmatum quam negativum.

Scholion I.

688. Infra perspicitur hanc curuam brachy-
 chronam congruere cum curua tautochrona in eadem
 resistentiae hypothesi. Haec vero inter motus tau-
 tochronos et brachyochronos interest differentia;
 vt ad tautochronismum obtinendum corpus in
 ramo CND descendere in altero ascendere de-
 beat, cum e contrario pro brachyochronismo
 descendens per AMB fieri debeat. Interim tamen
 hanc

Solutio.

Sit A motus initium; per quod ducatur recta quaecunque AP pro axe habenda, in qua sumatur abscissa AP=x; cui respondeat applicata PM=y et arcus AM=s. Sit porro corporis in M celeritas debita altitudini ϕ ; et resistentiæ recunquæ a celeritate pendens =R. Quaecunque nunc corpus sollicitent potentie absolutæ; earum loco duæ potentie, sublimi possunt in datis directionibus ML et MN, quarum illa axi AP sit parallela, hæc vero ad illum normalis. Vis autem corpus secundam ML sollicitans sit =P et vis secundam MN=Q. Ex his viribus oritur $d\phi = Pdx + Qdy - Rds$. Atque natura brachystochronismi dat $\frac{2\phi}{ds} = \frac{v^2 ds}{ds^2} = \frac{v^2 dy - Qds}{ds^2}$ (673.) denotante r radium oculi curvæ in M veritas superiora directum; pro quo ergo sumto dx constante ponimus $\frac{ds}{dx} = 1$, cum alias deberet esse $\frac{ds}{dx} = \frac{ds}{dx} + \frac{dy}{dx}$. Ex his ergo, quibus æquationibus $d\phi = Pdx + Qdy - Rds$ et $\frac{2\phi}{ds} = \frac{v^2 dy - Qds}{ds^2}$ si eliminetur ϕ , habebitur æquatio pro curva brachystochrona quæstæ; est nempe $\phi = \frac{v^2 ds - Qds^2}{2ds^2}$; cuius differentiale loco $d\phi$, atque ipsum ϕ in resistentia R substitutum dabit æquationem pro curva quæstæ. Q. E. I.

Co-

SUPER

692. Eliminetur si triplex stantes nesciente prætere

693. na potest per dari chyftochron

694. stochron ea descen namque

695. terit te erit scilic quod p uentam

691. omnes
Tern. J

Co-

OTU PUNCTI

quod ducatur recta, in qua sumatur applicata porro corporis et resistentiæ R. Quaecunque absolutæ; earum loco in datis illa axi AP sit normalis. Vis autem corpus sit =P et viribus oritur $d\phi = Pdx + Qdy - Rds$. Atque natura brachystochronismi dat $\frac{2\phi}{ds} = \frac{v^2 ds}{ds^2} = \frac{v^2 dy - Qds}{ds^2}$ (673.) denotante r radium oculi curvæ in M veritas superiora directum; pro quo ergo sumto dx constante ponimus $\frac{ds}{dx} = 1$, cum alias deberet esse $\frac{ds}{dx} = \frac{ds}{dx} + \frac{dy}{dx}$. Ex his ergo, quibus æquationibus $d\phi = Pdx + Qdy - Rds$ et $\frac{2\phi}{ds} = \frac{v^2 dy - Qds}{ds^2}$ si eliminetur ϕ , habebitur æquatio pro curva brachystochrona quæstæ; est nempe $\phi = \frac{v^2 ds - Qds^2}{2ds^2}$; cuius differentiale loco $d\phi$, atque ipsum ϕ in resistentia R substitutum dabit æquationem pro curva quæstæ. Q. E. I.

Corollarium I.

692. Aequatio pro curva, si dicto modo ϕ eliminetur sit differentialis tertii gradus. Quare si triplex integratio adhibeatur, tres quoque constantes adici poterunt, quibus effici potest ut euanescant x simul quoque y et s et ϕ evanescant, atque præterea curva per datum punctum M transeat.

Corollarium 2.

693. Quia igitur semper curva brachystochrona potest exhiberi, quæ initium habeat in A et per datum punctum transeat; infinitæ curvæ brachystochronæ ex puncto A educi possunt.

Corollarium 3.

694. Inventa æquatione pro curva brachystochrona AM, innotescet simul corporis super ea descendenti celeritas in singulis punctis; erit namque $\phi = \frac{v^2 ds - Qds^2}{2ds^2}$.

Corollarium 4.

695. Data celeritate determinari ex ea poterit tempus, quo corpus arcum AM absoluit; erit scilicet tempus per $AM = \int \frac{ds}{\phi} = \int \frac{v^2 ds}{v^2 ds - Qds^2}$; quod propter æquationem inter x et y iam inuenta poterit saltem per quadraturas exhiberi.

Corollarium 5.

696. Si igitur curva esset inveniendæ, quæ omnes brachystochronas ex A educas ad angulum Bbb

103

los rectos traicere deberet; tum eius lineae constructio haberetur, si ab omnibus abscinderetur $\int \sqrt{2dddy - uax}$ eiusdem magnitudinis. Hac enim ratione ab istis curvis infinitis arcus isochroni abscinduntur, qui, quoniam omnes curvae sunt brachystrichronae, terminabuntur ad traiectoriam orthogonalem.

Exemplum.

697. Sit resistentia quadratis celeritatum proportionalis; atque exponens resistentiae vccunque variabilis q ; erit $R = \frac{p}{q}$. Cum ergo sit $dv = Pdx + Qdy - \frac{vdt}{q}$, erit integrando $e^{\frac{1}{q}v} = \int e^{\frac{1}{q}v} (Pdx + Qdy) = e^{\frac{1}{q}v} d\left(\frac{1}{2}v^2\right) + \frac{vdt}{q}$ erit $2dx + Qdy = \frac{1}{2}dv^2 + \frac{vdt}{q}$, in qua aequatione non amplius inest v . Interim tamen haec aequatio sic differentialis tertii gradus, si differentiatione signa integralia tollantur, Indeterminati praeterea ipsarum P , Q et q valores in causa sunt, quo minus aequatio ad constructionem praeparari queat.

Scholion.

698. Quae hic ex duabus potentis P et Q circa curvas brachystrichronas sunt deducta, latissime parent; quia, quotcumque potentiae corpus sollicitauerint, eae omnes in huiusmodi duas potestates

SYPERI

sunt rectae, quae ab omnibus abscinderentur, quae protraiectionem isochroni abscinduntur, qui, quoniam omnes curvae sunt brachystrichronae, terminabuntur ad traiectoriam orthogonalem.

MOTU PUNCTI

1 eius lineae constructio haberetur, si ab omnibus abscinderetur $\int \sqrt{2dddy - uax}$ eiusdem magnitudinis. Hac enim ratione ab istis curvis infinitis arcus isochroni abscinduntur, qui, quoniam omnes curvae sunt brachystrichronae, terminabuntur ad traiectoriam orthogonalem.

celertitatum proportionalis; atque exponens resistentiae vccunque variabilis q ; erit $R = \frac{p}{q}$. Cum ergo sit $dv = Pdx + Qdy - \frac{vdt}{q}$, erit integrando $e^{\frac{1}{q}v} = \int e^{\frac{1}{q}v} (Pdx + Qdy) = e^{\frac{1}{q}v} d\left(\frac{1}{2}v^2\right) + \frac{vdt}{q}$ erit $2dx + Qdy = \frac{1}{2}dv^2 + \frac{vdt}{q}$, in qua aequatione non amplius inest v . Interim tamen haec aequatio sic differentialis tertii gradus, si differentiatione signa integralia tollantur, Indeterminati praeterea ipsarum P , Q et q valores in causa sunt, quo minus aequatio ad constructionem praeparari queat.

69

quoque potentis P et Q circa curvas brachystrichronas sunt deducta, latissime parent; quia, quotcumque potentiae corpus sollicitauerint, eae omnes in huiusmodi duas potestates

potentis P et Q circa curvas brachystrichronas sunt deducta, latissime parent; quia, quotcumque potentiae corpus sollicitauerint, eae omnes in huiusmodi duas potestates

SYPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 379

sunt resoluti; si modo omnium directiones in eodem plano fuerint iostiae. Quomobrem in hac quoque propositione continentur brachystrichronae pro quacunque virium centripetarum hypothesi, quas autem, quia neque concinnae, neque constructibiles aequationes proveniunt, vltcrius non persequimur. Missis igitur his, in quibus celeritatum quaedam lex praescribitur, progredimur ad sequentes quaestiones, in quibus curvae requiruntur, quae a corpore super iis moto datam sustineant pressionem.

PROPOSITIO 79.

Problema.

699. In hypothesi gravitatis uniformis, et motus uniformis, quod in ratione quacunque celeritatum resigit, determinare curvam aequabilis pressionis AM , quae a corpore super ea descendente, sibi que eandem sustineat pressionem.

Solutio.

Positis $AP = x$; $PM = y$; $AM = s$, et celeritati in M altitudine debita $= v$; sit potentia corpus deorsum secundum ML trahens $= g$ et vis resistentiae in $M = k^m$. Erit ergo dum corpus per elementum Mm progreditur $dv = gdx - \frac{v^2 m ds}{k^m}$ Ponamus curvam deorsum esse connexam, ita ut

Fig. 1.

MR

vis MN vi constanti, quae est ad vim grauitatis ML, g vt a ad x .

Corollarium 2.

701. Si pro a sumatur numerus negatiuus, curva vbiq; secundum MR directionem priori oppositam aequabiliter premetur. Hoc ergo casu curva debet esse concava deorsum, quia vis centrifuga contraria atque maior esse debet quam vis normalis, cuius directio semper in MN est sita.

Corollarium 3.

702. Si $a=0$; tum curva prohibi, quae nullam omnino pressionem a corpore sustinet: Quae ergo curva est ea ipsa, quam corpus proiectum libere motum describit.

Corollarium 4.

703. Si $a=1$ seu tota pressio $=g$, tum curva erit conuexa deorsum vbiq;. Nam quia vis normalis sola vbiq; est minor quam g nisi casu quo $ds=dy$; vis centrifuga cum ea consistare debet, ideoque radius osculi in plagam ipsa MN oppositam cadere.

Corollarium 5.

704. Si ponatur $k^m e^{\frac{2mg/dp}{r}}$ $r u = 2mz$, erit $dz = \frac{e^{\frac{2mg/dp}{r}}}{g^{\frac{2m}{g}}}$

MOTU PYCNCTI

ad vim grauitatis

SUPER DATA

$$\frac{e^{\frac{2mg/dp}{r}}}{P} \quad \text{Par}$$

aequatione indere paratae, habebit fit $gP(\alpha P \sqrt{p^2-1} - 1)$ siue $ad r = d$ facit ergo recta altitens, cuius sita. Hoc enim casu vis normalis sit:

705. Sit $a=1$ vbiq; vi $=g$ pressio simplicior erit $(p-\sqrt{p^2-1})^{-2m}$

Hanc ob rem erit $u = \frac{r+1}{2}$

Quae aequatio integrationem ad $(p^2-1) = \frac{r+1}{2}$

$$\frac{1}{4gk^m(r+1)^{2m}} \int \frac{1}{p+\sqrt{p^2-1}} \sqrt{p^2-1} \quad \text{V} \quad \text{celeritatis proportio}$$

SUPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 383

aequatione indeterminatae sunt a se inuicem separatae, habebitur si ponatur $P=0$. Hinc autem fit $gP(\alpha P \sqrt{p^2-1}) - p^2 + 1 = 0$, seu $\alpha p = \sqrt{p^2-1}$ siue $ad r = dy$. Vnde prodit $a=1$. Satisfacit ergo recta angulum cum verticali AP constituens, cuius sinus est a sumto r pro sinu toto. Hoc enim casu vis centrifuga euanescit, et vis normalis sit $=ag$.

Exemplum

705. Sit $a=1$, seu quaeratur curva, quae vbiq; vi $=g$ prematur; quo casu integratio ipsius

$$e^{\frac{2mg/dp}{r}} \text{ simplicior euadit: erit enim } e^{\frac{2mg/dp}{r}} = p^{2m} (p-\sqrt{p^2-1})^{-2m} = \left(\frac{p}{p-\sqrt{p^2-1}}\right)^{2m} = (p^2 + p\sqrt{p^2-1})^{2m}.$$

Hanc ob rem erit $u = \frac{gk^m}{p} (p^2 + p\sqrt{p^2-1})^{2m}$. Quae aequatio quoties $2m$ est numerus integer integrationem admittit. Posito enim $p^2 + p\sqrt{p^2-1} = \frac{r+1}{2}$ atque $u = \frac{r+1}{2gk^m \sqrt{r}}$

$$\frac{1}{4gk^m(r+1)^{2m}} \int \frac{1}{r\sqrt{r}} \sqrt{r-1} \sqrt{r+1} \quad \text{Est autem hac} \quad \text{positione } r = 2p^2 - 1 + 2p\sqrt{p^2-1}, \text{ seu } \sqrt{r} = p + \sqrt{p^2-1}. \quad \text{Vt si fuerit } m = \frac{1}{2} \text{ seu resistentia celeritatis proportionalis erit } u = \frac{r+1}{2g\sqrt{r}} \frac{1}{\sqrt{(r-1)(r+1)}} = \frac{1}{2g\sqrt{r}} \frac{1}{\sqrt{(r-1)(r+1)}}$$

$\sqrt{\frac{p^2-1}{2Vr}} = \frac{1}{\sqrt{r}} \left(\frac{p^2+1}{3} - \frac{2p}{3} \right) = \frac{2r+5r+3p^2}{6r^{3/2}(1+Vr)}$ seu
 mutata constante ξ est $u = \frac{r^2+3Vr+5\xi}{3\xi(r+1)^{3/2}}$. Postro
 autem loco r eius valore erit $u = \frac{p^2+1+3pV(p^2-1)}{3\xi p^{3/2}}$

Sic $\xi = 0$; erit $u^{\frac{1}{2}} = u^2 = \frac{5}{3\xi(p^2+3V(p^2-1))^{3/2}}$ erit $u^{\frac{1}{2}} = \frac{p^2+1+3pV(p^2-1)}{9\xi p^{3/2}}$, et propter $P = gp(p^2-1)$
 $V(p^2-1)$, erit $Pu^{\frac{1}{2}} = \frac{(p^2+1+3pV(p^2-1))^{3/2} + p^2(1+3pV(p^2-1))^{3/2}}{9\xi p^{3/2}}$
 atque $x = \frac{2\xi k}{3p^2-1-3pV(p^2-1)} = gk(k^2-1-3pV(p^2-1))$

Scholion.

706. Similis integratio formulae, cui u est
 aequalis, etiam succedit si $\alpha = -1$, quo casu pro-
 dit, concava deorsum in qua vis centrifuga con-
 traria est et maior quam vis normalis, quippe ex-
 cessus est $= \xi$. Eadem vero ipsa prodit aqua-
 tione, quae pro casu $\alpha = 1$, nisi quod signum ipsius
 $V(p^2-1)$ debet immutari. Quod ad reliquas quaes-
 tiones hac pertinentes attinet, in quibus aliae pre-
 sionum leges proponuntur; eae vel ad nimis pro-
 lixos calculos deducunt; vel iam sunt pertracta-
 tae. Vidimus enim curvas, in quibus pressio ro-
 talis sit duplo maior, quam vel sola vis centri-
 fuga vel sola normalis, esse brachyochronas; at-
 que curvas in quibus alia obtinet ratio, supra
 quoque iam pertractavimus, cum curvas inuestiga-
 remus, super quibus motus quam minime accele-
 raretur. Sequitur ergo, ut ad curvas inuenien-

das

SUPER

das pro-
 fectus V
 quae qua-
 bent. N
 ra solhen
 cis possit
 natura de
 quavis re-
 pra nota
 cialibus r
 poni. Pi-
 tiam qua
 accommo-
 ca, qua c
 riabilium
 hiberi. Qu
 quae bigu
 cum pro
 cognoscatur.
 tiae lex,
 inmodi
 his vero
 in diversis
 runt, si
 si descensu
 que in ut
 vel celerit
 sione ipsa

Tom. II.

MOTU PUNCTI

$\frac{2r+5r+3p^2}{6r^{3/2}(1+Vr)}$ seu
 $\frac{r^2+3Vr+5\xi}{3\xi(r+1)^{3/2}}$ Postro
 $\frac{p^2+1+3pV(p^2-1)}{3\xi p^{3/2}}$

erit $u^{\frac{1}{2}} = u^2 = \frac{5}{3\xi(p^2+3V(p^2-1))^{3/2}}$
 $gp(p^2-1)$
 $\frac{(p^2+1+3pV(p^2-1))^{3/2} + p^2(1+3pV(p^2-1))^{3/2}}{9\xi p^{3/2}}$
 $p^2-1-3pV(p^2-1)$

formulae, cui u est
 -1 , quo casu pro-
 dit, centrifuga con-
 traria, quippe ex-
 cessus est $= \xi$. Eadem vero ipsa prodit aqua-
 tione, quae pro casu $\alpha = 1$, nisi quod signum ipsius
 $V(p^2-1)$ debet immutari. Quod ad reliquas quaes-
 tiones hac pertinentes attinet, in quibus aliae pre-
 sionum leges proponuntur; eae vel ad nimis pro-
 lixos calculos deducunt; vel iam sunt pertracta-
 tae. Vidimus enim curvas, in quibus pressio ro-
 talis sit duplo maior, quam vel sola vis centri-
 fuga vel sola normalis, esse brachyochronas; at-
 que curvas in quibus alia obtinet ratio, supra
 quoque iam pertractavimus, cum curvas inuestiga-
 remus, super quibus motus quam minime accele-
 raretur.

das

das progrediamur, super quibus plures diversi de-
 scensus vel ascensus eadem inter se tenent leges,
 quae quaestiones plurimum difficultatis in se ha-
 bent. Necessè enim est ad huiusmodi problema-
 ta solvenda, ut celeritas corporis in singulis lo-
 cis possit exprimi per quantitates, quibus curvae
 natura determinatur. Quod autem cum non in
 quavis resistantiae hypothesi possit perfici, uti
 supra notavimus; tales quaestiones tantum pro spe-
 cialibus resistantiae hypothesibus poterunt pro-
 poni. Praecipue ergo ista tractatio ad resisten-
 tiam quadratis celeritatum proportionalem est
 accommodanda; quia hoc casu aequatio canonica,
 qua celeritas determinatur, separationem va-
 riabilium admittit, atque ipsa celeritas potest ex-
 hiberi. Tum etiam considerari potest resistantia,
 quae biguadratis celeritatum est proportionalis;
 cum pro hac hypothesi celeritas quodammodo
 cognoscatur. Denique quaecumque fuerit resistan-
 tiae lex, si modo resistantia est valde parva, hu-
 iusmodi quaestiones solvuntur faciliores evadent. In
 his vero problematis vel ratio celeritatum, quae
 in diversis descensibus super eadem curva acqui-
 runt, inuestigatur; vel temporum, quibus diver-
 si descensus aut ascensus absolvuntur; ratio. At-
 que in utroque Genere, ex data vel temporum
 vel celeritatum variis descensibus acquiescentium ra-
 tione ipsae curvae sunt inveniendae.

Tom. II.

Ccc

PRO.

PROPOSITIO 80.

Problema.

13b. XV. 707. In medio uniformi, quod resistit in dupli-
 71g.2. cata ratione celeritatum, atque potentia absoluta de-
 osum tendentes, comparare inter se celeritates in pun-
 cto A, quae in diversis descensibus corporis super
 :viva MA acquiuntur.

Solutio.

Sic celeritas in A quam vno descensu acqui-
 hinc debita altitudini b, et celeritas in M debita
 altitudini v. Ponantur AP=x, AM=s, poten-
 tia sollicitans in M quae sit vtcunque variabilis
 =P, atque exponens resistentiae=k. His positis
 erit dv=-Pdx + $\frac{v^2}{k}$, quae aequatio integrata dat
 $v = e^{\frac{1}{k}}(b - se^{-\frac{1}{k}}Pdx)$ integralli $se^{-\frac{1}{k}}Pdx$ ita acce-
 pto vt evanescat postea x=0. Sic nunc M ini-
 tium descensus vbi est v=0, inuenietur hoc pun-
 ctum ex aequatione $b = se^{-\frac{1}{k}}Pdx$. Iam ponatur
 alius descensus fieri ex puncto proximo m, atque
 celeritas in A acquisita sit debita altitud. b + db.
 Erit ergo $b + db = se^{-\frac{1}{k}}Pdx =$ summae omnium
 $e^{-\frac{1}{k}}Pdx$ ab A vsque ad m; in aequatione vero
 priore $se^{-\frac{1}{k}}Pdx$ significat summam omnium $e^{-\frac{1}{k}}$
 Pdx ab A vsque ad M tantum. Illa ergo sum-
 ma superat hanc summam vltimo elemento $e^{-\frac{1}{k}}$
 Pdx

MOTU PYCNICI.

SPER
 Pdx exi
 = e^{-1/k} P,
 ter arcu
 laticatem

708

altitudo
 Pdx. S
 quam v
 aequatio

709
 fuerit qu
 celeritati
 quatio p
 tificiens

710
 difforme
 loco acc
 db = e^{-1/k}
 711.
 2, 715a
 Pdx

resistit in dupli-
 nita absoluta de-
 celeritates in pun-
 corporis super

descensu acqui-
 as in M debita
 LM=s, poten-
 nque variabilis
 =k. His positis
 io integrata dat

709. Ex hac ergo aequatione, si proposita
 fuerit quaecunque ratio inter arcus descensus et
 celeritates in puncto A acquisitas; inuenietur ac-
 quatio pro curua AM propositae conditioni sa-
 tisfaciens.

710. Si medium non fuerit vniforme sed
 difforme vtcunque, existente eius exponente =q;
 loco aequationis inueniatur prodit ista aequatio
 $db = e^{-\frac{1}{k}} q Pdx$, cuius similis est vltis.
 711. Quia valor ipsius e est vnitrate maior, quippe
 2, 718a18284, erit e^{-1/k} q seu e^{-1/k} vnitrate minor;
 Ccc 2

SPER DATA LINEA IN MEDIO RES. 357

Pdx existente AM=s et Pp=dx. Erit ergo db
 = e^{-1/k} Pdx. Ex qua aequatione datur relatio in-
 ter arcum MA descensu percursum et inter ce-
 lericatem in puncto infimo A acquisitam. Q.E.I.

Corollarium I.

708. Dato ergo arcu descensus AM=s; erit
 altitudo celeritati in A acquisitae debita, $b = se^{-\frac{1}{k}}$
 Pdx. Seu si punctum M et celeritas in A tan-
 quam variables quantitates considerantur, erit
 aequatio inter eas $db = e^{-\frac{1}{k}} Pdx$.

Corollarium 2.

709. Ex hac ergo aequatione, si proposita
 fuerit quaecunque ratio inter arcus descensus et
 celeritates in puncto A acquisitas; inuenietur ac-
 quatio pro curua AM propositae conditioni sa-
 tisfaciens.

Corollarium 3.

710. Si medium non fuerit vniforme sed
 difforme vtcunque, existente eius exponente =q;
 loco aequationis inueniatur prodit ista aequatio
 $db = e^{-\frac{1}{k}} q Pdx$, cuius similis est vltis.

Corollarium 4.

711. Quia valor ipsius e est vnitrate maior, quippe
 2, 718a18284, erit e^{-1/k} q seu e^{-1/k} vnitrate minor;
 Ccc 2

et hanc ob rem $db < Pd_x$. In vacuo vero esset $db = Pd_x$.

Scholion 1.

712. Simili modo res se habet in ascensu, quando corpus celeritate altitudini b debita ex A per arcum $AM = s$ ascendit. Tum enim erit $db = e^{\frac{1}{4}} Pd_x$ vel in medio difforni $db = e^{\frac{1}{4}} Pd_x$. Quae formulae ex illis descensui inferentibus inveniuntur ponendo $-s$ loco $+s$; qua satisfactioe semper descensus in ascensum transmutatur. Hinc apparet quemadmodum pro descensu semper erat $db < Pd_x$, ita fore pro ascensu semper $db > Pd_x$, quia $e^{\frac{1}{4}}$ seu $e^{\frac{1}{4}}$ est vitare maior.

Corollarium 5.

713. In medio ergo resistentente neque pro ascensu neque pro descensu esse potest $b = \sqrt{Pd_x}$ vel $b = e^{\frac{1}{4}} Pd_x$; tum enim foret $e^{\frac{1}{4}} = a$; seu $s = const.$ in qua aequatione nulla linea continetur.

Corollarium 6.

714. Neque etiam cura poterit inueniri, pro qua vel in descensu vel in ascensu foret $b = \sqrt{Qdx}$; denotante Q functionem quamcumque ipsarum s et x ; nisi Qra sit comparata vt Q fiat $= x$ potius s et $x = 0$.
Sic

SYPL

Fit en
 $s = 0$.

711. nescere
tio db
scat Pc
per dx
terit.
accomu
prietat
valor
uanesc
na qua
pro cu
rem al
 $P > R$.

71
 $P = S$,
que ci
corpus
rat ce
arcum
 Y, s sit

NU PUNCTI

vacuo vero esset
 $s = 0$.

er in ascensu,
 b debita ex A
n enim erit $db = e^{\frac{1}{4}} Pd_x$.
nteruentibus in-
; qua satisfactio-
n transmutatur.
descensu semper
in semper $db >$
maior.

ite neque pro
rest $b = \sqrt{Pd_x}$
 $k = a$; seu $s =$
a continetur.

71
r inueniri, pro
oret $b = \sqrt{Qdx}$;
arum s et x ; nisi
itis s et $x = 0$.
Sic

Fit enim $e^{\frac{1}{4}} Pd_x = Q$ et $e^{\frac{1}{4}} a$ abic in x posito
 $s = 0$.

Scholion 2.

715. Ratio huius est, quod potissimum s euanescente euanescente x ; atque hanc ob rem aequatio $db = e^{\frac{1}{4}} Pd_x$ ita debet integrari, vt euanescat posito $x = a$. Si autem b ita detur, vt $db = dx$ exprimat, aequatio per dx diuidi poterit. Quocirca ea ad hanc legem non potest accommodari, nisi forte sponte aequatio hac propter iam gaudeat. Sin autem datus ipsius b valor talis fuerit, vt esset $db = Rds$, seu $b = \sqrt{Rds}$ euanescente b facto $s = 0$; tum aequatio pro curua quaesita erit $Rds = e^{\frac{1}{4}} Pd_x$, quae semper est pro curua reali, dummodo $\int Rds$ habeat valorem affirmatiuum, prodeaque $ds > dx$ seu $e^{\frac{1}{4}} > R$.

Exemplum I.

716. Sit potentia sollicitans uniformis, seu $P = S$, et medium resistens uniforme, requiratur curua MA hanc habens proprietatem, vt corpus in singulis descensibus ad A vsque acquirat celeritates, quae sint in subduplicata ratione arcum descensu percursorum. Erit ergo Vb vt Y, s seu $b = as$; vnde fit $a^2 ds = S e^{\frac{1}{4}} k dx$ seu $ac^{\frac{1}{4}} ds = S dx$
Ccc 3